

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ (ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ)

VOL- 12 No. 284 December 20, 2017

E-mail : info@pardestimes.com

www.pardestimes.com

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਪਰਧਿਤ

pardestimes

Ph 510-938-7771

Ph 510-516-3536

(Yuba City) 530-315-1020

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ, ਇਸਤਿਹਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਿਸ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ 2018 ਦੀਆਂ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹੁੰਝਾ-ਫੇਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ

ਪਟਿਆਲਾ - ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਤਿੰਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ 32 ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਵਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ 414 ਵਾਰਡ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ 276 ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 37 ਸੀਟਾਂ ਉਤੇ ਜਿੱਤ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ 94 ਸੀਟਾਂ ਲੈ ਗਏ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਵਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਨਸੋਨੀ ਵਿਚ ਰਹੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 1



ਵਾਰਡ ਤੋਂ ਹੀ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਰਹੀ, ਜਿਥੇ 60 ਵਾਰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ 59 ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ 80 ਵਾਰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ 66 ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ 8, ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ 4 ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 2 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਗਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ 85 ਵਾਰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਂਗਰਸ 64 ਸੀਟਾਂ ਲੈ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ 13 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ 8 ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਟਕਰਾਅ, ਬੁਥਾਂ ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਵੀ ਹੋਇਆ।

ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ

ਇਸ ਵਾਰ ਕਈ ਵੱਡੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੀ ਹਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਤ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਚਿੱਤਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਭਾਜਪਾ ਕਮੂਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਫਸ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਲੀਡਰ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਾਤ ਖਾ ਗਏ। ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ 16 ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਧੂਮਲ (73) ਦੀ ਹਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਇਤਕਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਦੋ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਧੂਮਲ ਨੂੰ ਸੁਜਾਨਪੂਰ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕ੍ਰੀਬ 3500 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਸਾਥੀ ਰਵਿੰਦਰ

ਕੁਮਾਰ ਰਵੀ ਅਤੇ ਬੇਟੇ ਅਨੁਰਾਗ ਠਾਕੁਰ ਦੇ ਸਹੂਰੇ

ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ ਠਾਕੁਰ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਹਾਰ ਦਾ ਮੁੱਹ ਦੇਖਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸੁਭਾ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਰੀਐਲਟਰ ਤੋਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਬਣੇ ਰਾਣਾ ਨੇ 2012 'ਚ ਵੀ ਇਸੇ ਹਲਕੇ ਤੋਂ

ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ 14 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ

ਨਾਲ ਚੋਣ ਜਿੱਤੀ ਸੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸ ਨੇ ਸੀਟ

ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹਮੀਰਪੁਰ ਤੋਂ

2014 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ

ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦਾ ਮੁੱਹ

ਦੇਖਣਾ ਪਿਆ ਸੀ ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਬਾਗੀ

ਹੋਏ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਰਲੇ ਨਹੋਂਦਰ ਠਾਕੁਰ

ਨੇ ਸੁਜਾਨਪੂਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਲਈ ਸੀ।

ਹਿਮਾਚਲ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 1993 ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਸ

ਹਾਰ ਦੀ ਭਾਜੀ ਮੌਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1998 ਵਿਚ

ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿਕਾਸ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ

ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਸੀ ਅਤੇ 2003 ਵਿਚ

ਕਾਂਗਰਸ ਮੁੜ ਸੱਤਾ ਉਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

2007 ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ

ਸੀ ਪਰ 2012 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ

ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।



A-1 INTERIOR DECORATION INC.

BEST PRICES IN THE BAY AREA

- KITCHEN CABINETS
- GRANITE COUNTERTOPS
- SINKS & FAUCETS
- HARDWOOD & LAMINATE FLOORS
- DOORS AND WINDOWS
- REMODLING & NEW CONSTRUCTION

FREE ESTIMATES

CELL 510 565-6667 OFFICE 510 732-1555 FAX 510 732-0555

Visit our showroom NOW!!!

3165 ARDEN ROAD, HAYWARD CA- 94545

Certified
Insurance AgentGlobal Green
INSURANCE AGENCYਹੈਲਥ ਇੰਸੋਰੇਂਸ ਕਰਵਾਉਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਫੋਨ: 510-487-1000

MANN@GGIABA.COM

Mann Insurance Brokers Inc.

4123 Dyer St., #230, Union City, CA 94587

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਗਫ਼਼ਿਊਜ਼ੀ ਸਟੇਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,

ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਢਲ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ ਸੈਕਰੈਟੈਂਸ ਦਫ਼ਤਰ

44790 S. Grimmer blvd. # 204 Fremont, CA 94538

37-18-73rd ST. Ste 401 Jackson Height, NY 11372

2945 W. Capitol Ave. West Sacramento CA-95691

4491 w. Shaw Ave # 300B Near Costco Fresno, CA 93722

718-533-8444 phone 559-271-5511

See me today and get the discounts and service you deserve

Gurbinder S Mavi

Insurance Lic# OF22244

Bus: 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

988 El Monte Ave Mountain View, CA 94040

Like a Good Neighbor, State Farm is There www.gmavi.com

State Farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

Joshi Law Firm

Attorneys at Law ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ

www.joshilawfirm.com info@joshilawfirm.com

ਇਮੀਗ੍ਰੋਸ਼ਨ ਡਿਗਰੋਟੈਸ਼ਨ ਅਸਾਈਲਮ ਸਿਟੀਜ਼ ਮਿਟੀਜ਼ ਸਿਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ

ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਐਡਜ਼ਸਟਮੈਂਟ ਆਫ ਸਟੇਟਸ ਫੈਲੀਸ਼ਨ

ਡੈਮਲੀ ਪਾਰਿਸ਼ ਵਿਆਹ ਦੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਵਰਚਾ

ਕੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਪਿਰ ਦੀ ਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮਿਉਸਿਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਰਾਨ ਕੰਗਰਸ
ਦੀ ਕਥਿਤ ਹੁੰਡਾ-ਫੇਰੂ ਜਿੱਤ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ
ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ
ਮਾਅਰਕਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਿਉਸਿਪਲ ਚੋਣਾਂ
ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹੁਕਮਰਾਨ ਧਿਰ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੇ ਰਾਜ-ਕਾਲ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਅੱਜ ਬਚੇ
ਹੋਣ। ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧੀ
ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਬਾਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਡੰਡ
ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੇਤਕੇ ਪੈਂਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਇਸ ਲਈ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਹੈ, ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ। ਜਿੱਥੇ ਚੋਣਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ
ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੋਂ ਵੀ ਜੋ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਮ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਧਿਰ ਦਾ 'ਵਫ਼ਾਦਾਰ' ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰ
ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ। ਹੈਰਾਨੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਤੂਆਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ
ਆਪਣੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਸਲਾਮਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ
ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ 'ਹਰਿਓ ਬੱਟ' ਬਚੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲਾ
ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ।



ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ 'ਛਡਵੇ' ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਰਅਸ਼ਲ, ਧੰਨਵਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬਾਈ ਚੋਣ ਕਿਸ਼ਨ, ਇਸ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਅਮਲੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਹੁੰਤਾ ਫੇਰ' ਜਿਤ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰੂਆਮ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਦੀ ਜਿੱਤ ਯਕੀਨੀ ਹੋਵੇ, ਉਦੋਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਰ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਗੁਮਾਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਿੱਕਾ ਸਬਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਦਿਨ

ਤਾਂ ਮਿਲਣਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸ਼ਿਕਵਿਆਂ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਈਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਵਿਆਂ

ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚਾ ਸਿਰਜਣ ਵਾਲੀ ਕਈ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ।
ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਉਪਜੀ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਹਿਜ਼ ਤਿੰਨ
ਵਿਤ੍ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰ ਜਾਣਾ ਇਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਤੇ ਸੁਭਾਈ
ਹੈ।

ਚਪਰਾਂ ਦਾ ਲਡਗਸ਼ ਦਾ ਸਿਆਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਛੋਟੀਆਂ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨੋਂ ਨਿਗਮ ਹਥਿਆ
 ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਗੋਵਾਲ ਤੇ ਭੇਗਪੁਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ
 ਸਾਰੀਆਂ ਨਗਰ ਕੇਂਸਲਾਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵੀ ਹੁੱਝ ਲਈਆਂ ਹਨ,
 ਪਰ ਕੀ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪੱਖ
 ਕੋਈ ਸਿਫਤੀ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਸਕੇਗਿ? ਅਸਲੀਅਤ ਤਾਂ
 ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਫਤੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਥਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਾਕਮ
 ਧਿਰ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਨਿਘਾਰ ਹੀ ਰੋਕ ਲਵੇ ਤਾਂ ਇਹ
 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਾਰੀਆਂ ਸਹਿਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਫੰਡਾਂ
 ਦੀ ਤੋਤ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੋਕ-ਲਾਭਉਵਾਦ ਦੇ
 ਖੋਗ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮਾਲੀ ਸਰੋਤ ਸੰਗਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੁਧਾ
 ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਫੰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
 ਤਰਸਾ-ਤਰਸਾ ਕੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕਿਸੈ
 ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜਿਤ ਜਾਂ ਹਾਰ, ਆਮ ਵੋਟਰ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ
 ਬੇਮਾਨਾ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਜਰਾਤ, ਹਿਮਾਚਲ- ਦੇਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਪਾਸੀ ਪਿਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ

ਗੁਜਰਾਤ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਿਟ ਪੈਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਏ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵੇਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਧਾਰੀ ਧਿਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅੰਤੇਸ਼ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਨਾਖ਼ਸੀ ਤੇ ਅੰਤੇਸ਼ ਛੈਸਲਾਕੁਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ, ਉਥੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਤੱਤ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਬੇਡੀ ਢੰਬ ਗਏ। ਗੁਜਰਾਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੌਦੀ ਦਾ ਜੱਦੀ ਰਾਜ ਹੈ। ਉਥੇ ਮੌਦੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਵੱਕਾਰ ਦਾ ਆ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਧਿਆਨ ਉਸ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਰਿਹਾ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ 'ਤਜ਼' ਪਹਿਣਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਜਰਾਤ ਵਾਲੀ 'ਅਗਨੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ' ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜਰਾਨਾ ਅਨੁਕੂਲ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਜ਼ੋਰ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਪਿੱਛੇ ਇਹ ਸੁਝ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਹਿਮਾਚਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਾਹੁਲ ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣੇ ਪੈਣੇ ਸਨ ਜਦੋਕਿ ਗੁ-ਜ਼ਰਾਤ ਵਿੱਚ 22 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ



A portrait of Prime Minister Narendra Modi, an Indian politician and businessman, wearing glasses and a light-colored shirt. The portrait is framed by a thick black border.



A black and white portrait of Rishi Sunak, the Prime Minister of the United Kingdom. He is shown from the chest up, wearing a dark suit jacket over a light-colored shirt. He has short brown hair and is looking slightly to his left with a neutral expression. A microphone is positioned in front of him, suggesting he is giving a speech or interview. The background is dark and out of focus.

ਸਮਝ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਾਦੁ ਹੁਣ ਗੁਰਜਾਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੋਂ ਉਤਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਮੱਤਦਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਫਿਰਕ, ਵੱਧ ਟਕਰਾਅਵਾਦੀ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਵੰਡਰਾਂ ਦੀ ਉਦਿਸ਼ਾਨਿੱਤ ਘਟਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਨਹੀਂ, ਮੌਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾਇਆ। ਅਜਿਹੀ ਰਣਨੀਤੀ ਸਦਕਾ ਹੀ ਭਾਜਪਾ 19 ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਸਕੀ।

ਹਿਮਾਚਲ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਜਾਣਾ ਤੈਅ ਹੀ ਸੀ। ਵੀਰਭੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੁਝਾਰੂ ਆਗ ਹਨ, ਪਰ ਭਿੱਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੇ ਕੁਸਾਸਨ ਵਰਗੇ ਦਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਰੰਭਾ।

ਨਹੁ ਹੁਦਾ।
ਦੁਜੇ ਪਸੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ
ਦੇ ਸੁਭਾਈ ਚਿੱਹਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਧੂਮਲ ਦਾ ਹਾਰ ਜਾਣਾ ਇਹੋ
ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਦੀ ਤੋਂ ਸ਼ਾਹ ਆਪਣਾ ਪੱਤਾ ਬੜੀ
ਗਮਿਆਨੀ ਨਾਲ ਖੇਡ ਗਏ।

ਉਹ ਧੂਮਲ ਦੀ ਥਾਂ ਨੱਡਾ ਰਾਜ ਦੀ ਹਿਮਾਚਲ
ਚ ਆਮਦ ਦਾ ਰਾਹ ਪੁੱਧਰਾ ਕਰ ਗਏ।

ਬੈਂਕਾਂ 'ਚ ਧੈਸਾ ਰੱਖਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ?

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿੱਤੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ (ਐਂਡ ਆਰ ਡੀ ਆਈ) ਬੀਮਾ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਮੱਦਦਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਡਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਰਾਜਸੀ ਦਲਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯਨੀਅਨਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨ, ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਮੁੱਖ ਜਤ ਇਸ ਦਾ 'ਬੇਲ-ਇਨ' ਮੱਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਅਸਾਥ ਵਧਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਆਪਣੇ ਭਾਡਾ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਧੀਆਂ, ਭਾਵ ਪੈਸੇ, ਨੂੰ ਜ਼ਬਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਜਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਦਰ ਉਤੇ
ਇਸ ਆਲਮੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਅਸਰ
ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ।

ਐਂਡਾਰਡੀਆਈ ਬਿੱਲ ਦੀ 'ਬੇਲ-ਇਨ' ਮੱਦ ਖਾਤਾਪਾਰਕਾਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੱਦ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਉਪ੍ਰੰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 'ਬੇਲ-ਇਨ' ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਚੀ



ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਐਨ.ਪੀ.ਏ. ਭਾਵ ਗੈਰ-ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਅਸਾਮੇ (ਭਾਵ ਅਣਮੁੜੇ ਕਰਜ਼ੇ) ਵੱਧ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਮੱਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵੱਧ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਹ ਅਸਮੇ ਹੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੱਡੀ

ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਵਧੇਰੇ ਸਰਕਾਰੀ (ਕੌਮੀਕਿਤ) ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਸਿਕਾਰਾਂ ਹਨ। ਪਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ

ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰੀਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਹੀ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗ ਪਏ, ਫਿਰ ਲੋਕ ਕੀ ਕਰਨਾਂਗੇ?

ਡਿਪਾਜਿਤ ਬੀਮਾ ਅਤੇ ਕਰੈਟਿਡ ਗਰੰਟੀ ਕਾਰ-ਪੋਰੋਸ਼ਨ ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਅਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਐਫਾਆਰਡੀਆਈ ਬਿਲ ਨੇ ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਅਜੇ ਕੋਈ ਵੈਪਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੋਇਆ ਹੈ।

ਫਸਲਾਂ ਵਾਹਿਨੀਆਂ ਹਾਂ।
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰੂ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਅਸਾਸੇ ਵੱਧ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਵਿੱਚ 2.11 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਇਹ ਬੈਂਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਗਾਹਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਸਦ ਦੀ ਸੰਮੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪਏ ਇਸ ਬਿਲ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਅਜੇ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੀ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾ
 ਅਜਿਹੇ ਫਰਮਵਰਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ
 ਬੈਕਾਂ, ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਾਂ
 ਸਟਾਕ ਐਕਸ਼ੇਂਜ਼ਾਂ ਦੇ ਦੀਵਾਲੀਏਪਣ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ
 ਸਕੇ। ਪਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦੀਵਾਲੀਆ ਹੋਣ ਤੋਂ
 ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਬੇਲ-ਆਊਟ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ
 ਖਾਤਾ-ਯਾਰਕਾਂ ਤੋਂ ਬੇਲ-ਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੱਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਣਾ
 ਹੀ ਅਲੋਚਨਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧ ਇਹ
 ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬੈਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੈਸੇ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਿੰਦਾ
 ਹੈ, ਉਹ ਬੈਕ ਖੁਦ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਪੈਂਨ ਤੇ ਆਪਣੇ
 ਹੀ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।
 ਇਹ ਵਿੱਤੀ ਅੰਤਰ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੈ। ਪਰ, ਦੂਜਾ ਪੱਧ ਇਹ
 ਵੀ ਹੈ, ਕਿ ਬੈਕ ਦੁਆਰਾ ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ,

7 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਛਣਕਾਟਾ ਵੰਗਾਂ ਦਾ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ

ਗਾਇਕੀ, ਹਾਸਰਸ ਤੇ ਲੋਕ ਨਾਚ ਕਹਿਣਗੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ 2018 ਨੂੰ 'ਜੀ ਆਇਆਂ'

ਫਰੀਮਾਂਟ (ਕੈਲਡੋਰਨੀਆਂ)- ਇੱਕੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਂਟਰੈਨਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਇੱਥੋਂ 7 ਜਨਵਰੀ 2018 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪੈਰਾਡਾਈਜ਼ ਬਾਲਰੂਮ 4100 ਪਰਿਆਲਟਾ ਬੁਲੇਵਾਰਡ ਫਰੀਮਾਂਟ (ਕੈਲਡੋਰਨੀਆਂ) ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਛਣਕਾਟਾ ਵੰਗਾਂ ਦਾ' ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅੱਜਕੱਲ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ ਸੌਰਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਢਾਂਸ ਕ੍ਰਿਸਮਾ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਯਾਦ ਸਰਮਾ ਵਲੋਂ ਐਸ ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ ਦੇ ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਮਿਸ ਨੀਲਮ ਦੇ ਗਾਏ ਟਾਈਟਲ ਗੀਤ ਦੀ ਰਿਹਰਸਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਿਚ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਜਗਤਾਰ ਗਿੱਲ, ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਗਰ ਅਤੇ ਮਨਵੀਰ ਭੌਰਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸੇ ਹੀ ਮੰਚ 'ਤੇ 'ਅਜੇ ਭੰਗਤਾ ਅਕੈਡਮੀ' ਵਲੋਂ ਗਿੱਧੇ ਤੇ ਮਲਵਈ ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵੀ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ 7 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦੁਪਿਹਰ 1:00 ਵਜੇ 'ਤੋਂ ਦੇਰ ਸਾਤ ਤੱਕ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਰੰਗਾਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਲੋਕ ਗਾਇਕਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਵਿਰਕ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਯਹਾਂ ਵਰਗ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ

ਗਾਇਕਾ ਸੋਨਾ ਵਾਲੀਆ, ਸੋਨਾ ਹਰਿਆਣੇ ਕਾ ਫੇਮ ਸੱਤੀ ਸਤਵਿੰਦਰ, ਵਾਇਸ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਫੇਮ ਗਾਇਕਾ ਹਰਗੁਣ, ਸੱਤੀ ਪਾਬਲਾ, ਅਨੁਪ ਚੀਮਾ, ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਵੀਸਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਵਾਂ ਦਾ ਪੇਤਰਾ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਣ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਕ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉਤਸ਼ਾਹ, ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਕੁਝੀਆਂ ਜਾਣ



ਸਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਹੇਠ ਚੰਗੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਐਸ ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰੀਬ ਇਕ ਦਾਹਕੇ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮੇਡੀ ਕਿਂਗ, ਭਜਨਾ ਅਮਲੀ ਦੀ ਹਾਸਰਸ ਸੈਲੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਬਾਲ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਇਕ ਵੰਨ੍ਹਗੀ ਵੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਮਿਲੇਗੀ। ਫਾਰਿਜਨੇ ਦੇ ਮਲਵਈ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਗਿੱਧਾ ਵੀ

ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸੇਸ਼ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਕੋਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਲੀਆਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਦੀ ਬੇਟੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਣਕ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਸਤਾਂ ਬਹੁਦਿਨ ਦਾ ਬੰਦੇਬਸਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰੀਰ, ਕਨੋਡਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਉਸਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁੱਖੀ ਬਾਠ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣਗੇ ਜਦਕਿ ਸ਼ਾਮਾ ਰੌਸ਼ਨ ਦੀ ਰਸਮ ਰਾਜਾ ਸ਼ਹੀਦਸ ਦੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਵੈਸ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਰੱਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਦਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਹਰਮਨਪਿਆਚੇ 'ਛਣਕਾਟਾ ਵੰਗਾਂ ਦਾ' ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਸ਼ਿਕਾਗੋ 'ਤੇ ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਹਿਊਸਟਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਹਰਸਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਓਹਾਇਓ 'ਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗੀਰੋਂ 'ਤੋਂ ਨਫੁੰਤਰ ਸਿੰਘ ਗੋਸਲ ਵਿਸੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਚੀਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 510-695-4836 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟਕੋਮਾਂ (ਵਾਸਿੰਗਟਨ) ਨੀਟਾ ਮਾਫੀਕੇ/ ਕੁਲਵੰਡ ਧਾਲੀਆਂ- ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੇਟੋਂ ਵਾਸਿੰਗਟਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਿਆਟਲ ਤੋਂ ਬੋੜ੍ਹੇ ਅਗਹਾਂ ਟਕੋਮਾਂ ਤੋਂ ਪੋਰਟਲੈਂਡ ਵੱਲ ਨਵੇਂ ਤੇਜ਼ ਰੂਟ 'ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਐਮਟਰੈਕ ਟਰੋਨ ਹਾਈਵੇ ਆਈ-5 'ਤੇ ਬਣੇ ਟਿਕ ਪੁਲ ਤੋਂ ਲੀਹੇ ਲਹਿ ਕੇ ਹਾਈਵੇ 'ਚ ਡਿਗ ਪਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ 6 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ 77 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਖਮੀ



ਪੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ, ਜਦੋਕਿ 77 ਲੋਕ ਜਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਨਵੇਂ ਹਾਈ ਸਪੀਡ ਸਰਵਿਸ ਲਿੰਕ ਸੀਆਟਲ ਅਤੇ ਪੋਰਟਲੈਂਡ ਵਿਚਕਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਟਰੋਨ ਸਵੇਰੇ ਡੱਘੋਟ ਦੇ ਇੰਟਰਗੈਟ 5 'ਤੇ ਬਣੇ ਪੁਲ ਲੰਘ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਲੀਹੇ ਲੱਖ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰਤ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂ.ਐਸ. ਆਫਿਸਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਤਾਬਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫ਼ਰੀਵੇਅ 5 ਕੰਸ਼ਨ ਸਾਰਾ ਬੰਦ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਦਿੱਕਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਦੇ ਕਈ ਫੁੱਲ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਲਟਕ ਗਏ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂ.ਐਸ. ਆਫਿਸਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁਤਾਬਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਫ਼ਰੀਵੇਅ 5 ਕੰਸ਼ਨ ਸਾਰਾ ਬੰਦ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਦਿੱਕਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਦੇ ਕਈ ਫੁੱਲ ਤੋਂ ਹੋਣਾ ਲਟਕ ਗਏ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਕਾਰਨ

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੁਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੁਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

E-mail:- shweat077@yahoo.com
www.surajvanshipharmacy.com

ਅਸਰ 3 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਬੁਫਾਪੇ 'ਚ ਜਵਾਨੀ ਮਾਣੋ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੰਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਅੱਜਕਲੁ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਨ। ਐਤਰ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹੋਮੋਸਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੁਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਮਨਚਾਹੀ ਟਾਈਮ

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਉਮਰ 'ਚ ਹਾਸਲ ਕਰੋ

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ ਵਾਲ ਝੜਨਾ ਜਾਂ ਸਫੈਦ ਹੋਣਾ

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਲੋਰ ਬਿਬਰਾਏ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ ਚੰਗ. ਨੰ: 59/A/PB.



ਸੈਕਸ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਮਨਚਾਹੀ ਟਾਈਮ

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਉਮਰ 'ਚ ਹਾਸਲ ਕਰੋ

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ ਵਾਲ ਝੜਨਾ ਜਾਂ ਸਫੈਦ ਹੋਣਾ

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹੁਣ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਏਜੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਤਮਾਮ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪੋਗੇਂਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੋਟਰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁਣ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਜਮਾਵਡੇ ਅਤੇ ਟੈਂਟ ਲਗਾ ਕੇ, ਝੰਡੀਆਂ ਲਗਾ ਕੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੇ ਤਾਅਨੇ ਕਸਣ, ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋ-ਹੱਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੁਣ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕੀ ਹੁਣ ਛੋਟੇ-ਮੌਟੇ ਗਲੀ-ਕੁਚੇ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਸ ਵਾਰ ਮਿਉਨਿਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਖਰਚ ਵੀ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵੀ। ਹੁਣ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਲਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗਲੀਆਂ-ਕੁਚੇ ਝੰਡੀਆਂ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਲਿੰਬੜੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਦੇ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੋਬਾਇਲਾਂ ਤੇ ਟੈਕਸਟ ਮੈਸਿਜ਼ ਅਤੇ ਯੂ-ਟਿਊਬ, ਟਾਵਿਟਰ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਧਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਆਪਸ ਵਿਚ ਖਹਿੜਬਦੇ ਸਨ। ਗੁਆਫ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਫਿਲਹਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬਾਨਕ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਆਸ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਜਲਦੀ ਬਦਲੇਗਾ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com

Tel : 510-938-7771, Ph : 510-516-3536

36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Pardes Times (2nd office)
Ranjit Kandola ,Managing Editor
530-315-1020, email-Kandola@macloans.net

Buta Ram Joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਗ੍ਰਿਡਤਾਰ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵੀ ਨੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ

ਗ੍ਰਿਡਤਾਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵੀ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਵਧਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ 1994 ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਗੱਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਕਿ 7 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਇਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਾਣੇ ਗਿਆ। ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਪੁੱਛਗਿੰਦ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਜਾਂਦਿਦਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਮ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਾਣੀ ਲੋਕ ਘਰ ਵਾਪਸ ਚਲੇਗਏ। ਦੇਰ ਸਾਮ ਤੱਕ ਜਾਂਦਿਦਰ ਦਾ ਨਕਲੀ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੱਕ ਵੀ ਪੁੱਚ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਆਖਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਾਂਦਿਦਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਰਿੱਟ ਕਰਤਾ ਵੱਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੇਸਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਹਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

25 ਅਪੈਲ 1994 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਗਾਈਡ ਲਾਈਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਦਿਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਸਟੋਰ ਆਫ ਯੂ. ਪੀ. ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਿੱਟ ਕਰਤਾ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਖਾਲ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਬਾਣੇ ਬਿਠਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜ ਦਿਨ ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਬਚ ਗਈਆਂ ਤੇਜਾਬੀ ਪੀਤੜਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਰਕ ਬਣ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੇਜਾਬ ਪੀਤੜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। 15 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਲੜਕਸ਼ੀ ਉਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੋਲਦਿੱਕ ਦੇ ਕੋਲ ਇਕ ਲੜਕੇ ਨੇ ਤੇਜਾਬ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੁਲਸ ਗਈ ਅਤੇ ਢਾਈ ਮਹੀਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਰਹੀ। ਲੜਕਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਲੜਕਸ਼ੀ ਦੇ ਸਾਮਲੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾ ਕੇ ਹੀ ਦਮ ਲਿਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਇਕ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਹ ਡਿਊਟੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਆਖਿਰ ਉਸਦੀ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਡਾਇਰੀ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਦੇ 24 ਘੰਟੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਮਲੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਹ ਦੇਖੇਗਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਡਤਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਨਹੀਂ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਈ ਹੈ।



ਤੇਜਾਬ ਪੀਤੜਾਂ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਜੂਲਮਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤੇਜਾਬ ਪੀਤੜਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਲੜਕੀ ਜਾਂ ਲੜਕਾ ਤੇਜਾਬ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਕੜ ਲੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਪਰ ਪੀਤੜ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਲੰਮੇ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਬਚ ਗਈਆਂ ਤੇਜਾਬੀ ਪੀਤੜਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਰਕ ਬਣ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ) ਤੇਜਾਬ ਪੀਤੜ ਦੇ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਸਦੇ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇੰਡੀਆ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਖਰਚ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ) ਤੇਜਾਬ ਪੀਤੜ ਦੇ ਮੁਫਤ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਸਰਜਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਸਦੇ ਖਾਣੇ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇੰਡੀਆ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਖਰਚ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਪਾਰਿਸ਼ਤਾਨ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਬਾਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ ਲਿਖੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਣੀ-ਪਿਟੀ ਲਫ਼ਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੁਰਕਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਾਰਿਸ਼ਤਾਨ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਬਾਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣੀ ਸੀ।



Sinder Singh Pasiana
(Advocate)
Email -
sindersingh2009@gmail.com
(91-86991-197

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਮੈਨੋਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਹੁਕਾਮ ਦੇ ਸਹੂਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਵਰਗਵਾਸ

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ- ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਮੈਨੋਜਿੰਗ ਐਡੀਟਰ ਰਣਜੀਤਕੌਰਲਾ ਜੀ ਦੇ ਸਹੂਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦਸੰਬਰ 12, 2017 ਨੂੰ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਦਸੰਬਰ 16 ਨੂੰ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ 'ਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਵਰਗੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਸੇਰਗਿੱਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਖੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਪੁੱਤਰ, ਦੋ ਧੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਸਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਚੰਗੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਲਿਆ।

ਸ. ਕੋਵਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਪ੍ਰੈਲ 10, 1940 ਨੂੰ ਲਹਿਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਇਲਪੁਰ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਬੀਬੀ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਸੇਰਗਿੱਲ ਹੁਕਾਮ ਦੇ 6 ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ।

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲਾਇਲਪੁਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਫੌਲਤੀਵਾਲ (ਪੰਜਾਬ) 'ਚ ਆ ਕੇ ਵੱਸੇ। ਉਥੇ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਬੀਬੀ ਮਹਿਦਰ ਕੌਰ ਦੁਸਾਂਝ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਹ 1960 ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। 1978 ਵਿਚ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਜਿਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਇਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਮਈ ਮਹੀਨੇ 1980 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਪੜਾਈ ਕਰਕੇ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਸਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਜੋ ਕਿ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਸੈਨਹੋਜ਼ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਖੂੰਤਰ ਜੋ ਰਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ 'ਚ ਹੀ

ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦੂਜੀ ਲੜਕੀ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਜੋ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਤੇ



ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ. ਕੋਵਲ ਸਿੰਘ ਸੇਰਗਿੱਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ।

ਕਰਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਘੇਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੁਆਰਾ

ਮੁਸਾਕਿਲ ਹੈ ਤੇ ਘਰ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੁਖਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਗੁਰਮੇਜ਼ ਗਿੱਲ, ਦਲਵੀਰ ਗਿੱਲ, ਕੁਲਤਾਰ ਚੀਮਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਜਸੀ ਕੰਗ, ਜੋਗ ਬਿਆਤਾ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਾਬੀ, ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ, ਹਰਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਜਸਵੰਤ ਨਾਹਲ ਸੈਨਹੋਜ਼ ਤੋਂ, ਸਰਬ ਬਿਆਤਾ, ਕਰਮ ਬੈਂਸ ਆਦਿ ਸਾਮਲ ਹੋਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਨਾਮ ਪੰਮਾ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਫੌਨ ਕਰਕੇ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ।

ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਅਰ ਕੈਸ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਲੀਨਾ ਗਿੱਲ, ਸਟਰ ਕਾਊਂਟੀ ਸਕੂਲ ਸੁਪਰਟੈਂਡੈਂਟ ਬੀਬੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਫਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਫਿੱਲੋਂ, ਬਲਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਤੇਜ ਮਾਨ, ਹਰਪਾਲ ਜੌਹਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਚੌਹਾਨ, ਸਸਕਾਰ ਮੌਕੇ ਸਪੋਕਨ ਤੋਂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ, ਸਿਆਟਲ ਤੋਂ ਕੁਲਵੰਡ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਅਤੇ ਸਤਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਘੱਗ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਕੌਰ ਘੱਗ, ਫਰੀਮਾਂਟ ਤੋਂ ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟ ਤੋਂ ਜਸਵੀਰ ਅਤੇ ਹਰਪਾਲ ਹਾਏ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਲੇਨ (ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ) ਤੋਂ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ, ਸਰੀ ਤੋਂ ਸੁਲੱਖਣ ਦੁਸਾਂਝ, ਅਤੇ ਸਭ ਰਿਸਤੇਦਾਰ, ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝ ਕੀਤਾ।

ਅਦਾਰਾ ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਢੁੱਖ ਸਾਂਝ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਸ. ਕੋਵਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੇ, ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਤੇ ਬੀਬੀ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਸ ਢੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਅੰਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਯਾਦ

ਦੁਖੀ ਦਿਲੋਂ - ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ. ਏ.

ਫਰਿਜ਼ਨੇ ਵਿਖੇ ਈ-ਟਰੱਕਿੰਗ ਸਲੂਸ਼ਨ ਟਰੱਕ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ



ਫਰਿਜ਼ਨੇ ਵਿਖੇ ਈ-ਟਰੱਕਿੰਗ ਸਲੂਸ਼ਨ ਟਰੱਕ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੰਘੇ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਇੰਡੀਆ ਓਵਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਟਰੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਤਿਕਾਂ ਨਾਹਲ, ਸਿਮਰਜੋਤ ਨਾਹਲ ਤੇ ਅਮਿਤਪਾਲ ਨਾਹਲ ਹਨ। ਸ. ਕੋਵਲ ਸਿੰਘ ਹੁਕਾਮ ਦੇ ਭਾਣੇ ਦੇ ਭੇਟੇ ਜੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚੌਹਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਤੀਜੇ-ਭਤੀਜੀਆਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਯਾਦ

ਟਰੱਕਿੰਗ ਸਲੂਸ਼ਨ ਟਰੱਕ ਸੋਫਟਵੇਅਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੰਘੇ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਇੰਡੀਆ ਓਵਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਟਰੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਤਿਕਾਂ ਨਾਹਲ, ਸਿਮਰਜੋਤ ਨਾਹਲ ਤੇ ਅਮਿਤਪਾਲ ਨਾਹਲ ਹਨ। ਸ. ਕੋਵਲ ਸਿੰਘ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਤਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ੇ, ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਰਣਜੀਤ ਕੌਰਲਾ ਤੇ ਬੀਬੀ ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਸ ਢੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਅੰਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਯਾਦ

ਵੀ ਬਿਨਾਨਿਸ ਓਹਨਾਂ ਦਿਰਾਂ ਚਿਰ ਵਾਧੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਪਰੋਫੈਟ ਲੌਸ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਮਾਲਕਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ।

ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਪੇਪਰਲਿੱਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਘਿਟਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਕੇ ਇਹ ਸੋਫਟਵੇਅਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਰਾਈਵਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਭਰਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ

ਲੋਡ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਬਿਲਿੰਗ ਕਰਨ ਤੱਕ ਦਾ ਸੌਖ ਤੇ ਸਰਲ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਇਸ ਨਵੇਂ ਸੋਫਟਵੇਅਰ ਵਿੱਚ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਇਹੋ ਵਿੱਚ ਤਵਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਤਸੀਂ ਸੁਝਾਓ ਦਿਓ ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਫਰਿਜ਼ਨੇ ਦੇ ਟਰੱਕਰ ਭਰਾਵਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਈ-ਟਰੱਕਿੰਗ ਸਲੂਸ਼ਨ ਟਰੱਕ ਸੋਫਟਵੇਅਰ ਲਾਂਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਭਰਾਵਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਧੀਨ ਲੰਬੀ ਵਾਰਤਾ ਸੁਰੂ ਹੋਈ। ਇਸ ਤਹਿਤ 1993 ਵਿਚ ਫਲਸਤੀਨੀਆਂ ਦੀ ਖੁਦਾਮੁਖਤਿਆਰ 'ਫਲਸਤੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ' ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗਜ਼ ਧੱਟੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ ਉਪਰ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਖੁਦਾਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਯੋਰੋਸਲਮ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਇਸ਼ਾਈਲ ਤੇ ਫਲਸਤੀਨ ਦੀ ਪੱਕੀ ਹੋਂਦਬੰਦੀ ਵਰਗੇ ਮੁੰਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸ਼ਾਨਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਯਹੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਪੇਪਰਲਿੱਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਘਿਟਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਕੇ ਇਹ

ਟਰੈਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਖਲੇ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇਖੋ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਇਕਸਾਫ਼ ਕਰ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੱਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਫੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਵਾਲੇ ਸਹਿਰ ਐਬਟਾਬਾਦ 'ਚ ਓਸਾਮਾ ਬਿਨ ਲਾਦਿਨ ਦੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਠਹਿਰਨ ਪਿਛੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੱਥ ਸੀ। ਓਬਾਮਾ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨ ਲਾਦਿਨ ਐਬਟਾਬਾਦ ਛਾਉਣੀ 'ਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕੋਠੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮਿਲਟਰੀ ਅਕੈਡਮੀ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਢੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਓਸਾਮਾ ਐਬਟਾਬਾਦ 'ਚ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ, ਤਿੰਨ ਪਤਨੀਆਂ ਤੋਂ ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਹੀ ਜਨਮੇ ਪੋਤਰੇ-ਪੋਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਐਬਟਾਬਾਦ ਛਾਉਣੀ 'ਚ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਉਥੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਰੀਹਾ ਸਕੇ। ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਵੂਈਟ ਹਾਊਸ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕੋਰੈ ਝੂਠ ਕਿਉਂ ਬੋਲਿਆ? ਓਬਾਮਾ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੀ ਓਸਾਮਾ ਨੂੰ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਨਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਮਦਦ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ, ਜਦ ਕਿ ਉਸੇ ਮਦਦ ਕਾਰਨ 2,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਓਬਾਮਾ ਸਦਾ ਇਹੋ ਮੰਨਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਨਿਸਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜਾਂ ਵਾਪਸ ਸੱਦਣ ਦੇ ਇੱਤਜਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਕੀ ਇਸੇ ਲਈ ਲਾਦਿਨ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਇਨਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਇਹ ਵੀ ਨੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭਵਿੱਖੀ ਹਰਕਮਤ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਰਹੇਗੀ।

ਰਸ ਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਦੋ ਹੱਥ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਗੀਆਨਾ ਤਾਲਿਬਾਨ ਕੇ ਅਲੱਗ-ਬਲੱਗ ਪੈ ਚੁੱਕੀ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਿਨਾ ਰੁਟਬਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਬਿਠਾਇਆ। ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਡਰੋਨ ਹਮਲੇ 'ਚ ਤਾਲਿਬਾਨ ਸਪਰੀਮ ਮੁੱਲਾ ਮਨਸੂਰ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਇਰਾਨ ਤੋਂ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਛਿੱਟ ਬੈਠੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਦੇ ਨੂੰ ਬਲ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਹੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਤਹਿਰੀਕ-ਏ-ਤਾਲਿਬਾਨ ਤਾਂ ਇਸਲਾਮਿਕ ਸਟੇਟ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ। ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਆਮ ਜਨਤਾ ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਵਿੱਚਾਰ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ, ਇਸੇ ਲਈ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚੋਂ

ਅਮਰਾਕਾ ਛੜਾ
ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੇ
ਆਪਣੇ ਸੁਫ਼ਨੇ ਨੂੰ
ਓਬਾਮਾ ਆਮਲੀ ਰੂਪ
ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ
ਉਹ ਅੱਠ ਸਾਲ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ
ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੋ।





ਟਰੱਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤਾ
 ਚੁਣੇ ਗਏ, ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਸੋਚੀਆਂ-ਸਮਯੀਆਂ
 ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਢਾਹ ਵੱਜੀ। ਟਰੱਪ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ
 ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਇੰਡਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜਾਈ ਗਈਆਂ
 ਅਮਰੀਕੀ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਭੁਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਸੇ ਲਈ
 ਉਹ ਚੁੱਪ-ਚੁਪੀਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਛੌਜਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ
 ਵਾਪਸ ਸੱਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ
 ਹਮਾਇਤ ਵਾਲੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹਕੂਮਤ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ
 ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਤਥਾਹਕੁਨ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ
ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨ ਛੋਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ
ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਅਪਣੇ ਛੌਜੀ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ
ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ
ਨੂੰ ਅਸਲਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਵਾਈ
ਸੈਨਿਕ ਤਾਕਤ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ। 27
ਜੂਨ ਨੂੰ, ਮੌਦੀ-ਟਰੰਪ ਐਲਾਨਨਾਮੇ 'ਚ ਸਿਰਫ਼
ਅਲ-ਕਾਇਦਾ, ਆਈਐਸਆਈਐਲ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਸਗੋ ਜੈਸ-ਏ-ਮਰਮਦ, ਲਸਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ, 'ਡੀ

(ਦੁਇਤ) ਕੰਪਨੀਂ ਅਤੇ ਹਿਜਬ-ਉਲ-ਮੁਜਾਹਿਦਾਨ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣੀ ਦੀ ਇੰਡਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਿਜਬ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਵਿਵਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਕਾਰਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜੰਮ੍ਹੂ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ 'ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼' ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਮਾਇਦ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਦਹਿਸਤਗਰਦੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿਮ ਨਰਮ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕੀ
ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਸਲੇ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ਦੁਵੱਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਲਈ
ਸੀ। ਉਹ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਮਾਇਦ ਦੇਣੀ ਜਦੋਂ ਤਕ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਨਿਆ ਜਿਹੇ ਦਹਿਸਤਾਨੀ

A black and white portrait of Dr. Parsharam Patel, a middle-aged man with dark hair, wearing a dark suit, a light-colored shirt, and a patterned tie. He is looking slightly to his left with a neutral expression.

ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾਤੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਡਰਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਚਾਰਵਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅੰਦਰਲੇ ਅਖੌਤੀ ਉਦਾਰਵਾਈ ਤੇ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾਈ 'ਉਦਾਰਵਾਈ ਮੀਡੀਆ' ਦੇ ਕੁਝ ਤੱਤ ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਿੰਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਕਰਮ ਸਕਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ, ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਦੁੱਖੱਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੋ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਸਿਰਫ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਦਹਿਸਤਗਰੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਹੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾ ਰੱਖੋ, ਸਗੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਦੱਖਣੀ ਏਸੀਆਈ ਖੇਤਰ 'ਚ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੋ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ, ਜਾਪਾਨ, ਆਸਟਰੋਲੀਆ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ 'ਚੌਕੜੀ' ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਸਿਰਫ ਹਿੰਦ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਲਾਂਘਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੱਕ ਹੀ ਮਹਿਦੂਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਵਾਸਿੰਗਟਨ ਨੂੰ ਹਿੰਦ ਮਹਾਂਸਾਗਰ 'ਚ ਦਹਿਸਤਗਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚੁਤਾ-ਪੂਰਬਕ ਸਿੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਜਾਪਾਨ, ਦੱਖਣੀ ਕੰਨੀਆ, ਚੀਨ, ਵੀਅਤਨਾਮ ਤੇ ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਦੇ ਦੌਰਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ 'ਚੌਕੜੀ' ਅੰਦਰਲੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕੇਵਲ ਅਮਰੀਕੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਘਰੋਲੂ 'ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ' ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਿਹਿਸਤਗਰੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।



ਜੀ. ਪਾਰਥਾਸਾਰਥੀ

ਲੋਕ ਹਿੱਤਾਂ ਉਪਰ ਭਾਰੂ ਹੋਇਆ ਕੰਟੜਵਾਦ

ਉਥੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਰੁਡਯਾਰਡ ਕਿਪਲਿੰਗ ਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਥਨ ਹੈ, “ਪੂਰਬ ਨੇ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਨੇ ਪੱਛਮ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਮਿਲਾਪ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।” ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੱਧ ਵਜੋਂ ਵੇਖਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ’ਤੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਵੱਸੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਵਰਗੀਆਂ ਆਤਮਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਸਨ।

ਨੂੰ ਫਿਰਕੁ ਧਰ੍ਹਾਕਰਨ ਵਜ ਵਰਤਾਉ ਹੈ।
ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਾਂਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿਸਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਹੁਲ ਗੌਪੀ
ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਗਜ਼ ਦਾਖਲ
ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰਦਿਰ ਮੌਦੀ ਨੇ ਗਜ਼ਰਾਤ

ਵਿਚ ਇੱਕ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੇਬ ਦੇ ਸਾਹਜਹਾਨ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾ ਸੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਉਹ ਅਣਜਾਣ ਜਾਪੇ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੇਬ ਨੇ ਗੱਦੀ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਥਾਰਬੰਦ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਉਪਰ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰਾਦਾ ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਸੀ। ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੇਬ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਗੱਦੀ ਦਾ ਅਸਲ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਸਾਉ ਤੇ ਸੁਫੀਵਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣ ਸੀ। ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਾਰਾ ਸ਼ਿਕੋਹ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿੰਡਾਰਾ ਕਰਨ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੇਬ ਦੀ ਜਿਤ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਰੂਤੀਵਾਦ ਤੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਦੌੰਬ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਦੂਰ ਤਕ ਹੀ ਜਾਹਾਜ਼ ਆਈ।

ਬਾਰਾਕ ਓਬਸ਼ਾਮਾ ਨੇ 2015 ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਫੌਰਟ ਆਈਟੋਰੀਅਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਉਪਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਮੁਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੰਦੀ ਨਾਲ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਬਾਰਾਕ ਓਬਸ਼ਾਮਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਓਬਸ਼ਾਮਾ 2010 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਰਤ ਫੇਰੀ 'ਤੇ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਹਿਮਾਂਯੂ ਦੇ ਮਕਬਰੇ ਉਪਰ ਵੀ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਬੇਬ

ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉਪਰ ਹੋਈ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਾਰਾ ਸਿਕੋਹ ਦੇ ਉਸ ਮਕਬਰਾ ਵਿੱਚ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਸਿਰ ਰਹਿਤ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਢਫ਼ਨਾਏ ਹੋਣ ਵਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਰੰਤ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਵੇਖਣ ਲਈ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਪੇਂਤੂ 'ਸੀਕਰੇਟ ਸਰਵਿਸ' ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਖੋਂ ਢੁਕਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਓਬਾਮਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮਿਸ਼ੇਲ, ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਉਥੇ ਰੀਟ ਦਾਰਾ ਸਿਕੋਹ ਦੇ ਮਕਬਰੇ ਵੱਲ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਿਰ ਝੁਕਾਏ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਦਾਰਾ ਸਿਕੋਹ ਡਟੇ ਰਹੇ, ਅਮਰੀਕਨ ਫੌਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੱਡੀਰੀ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਖਾਤਰ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਲੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਝੂਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਸ ਵਿੱਚ ਗੀ ਲੜ ਕਿਵੇਂ ਹਨ।

ਐਂਚਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਸੱਤ੍ਰਾ ਹਥਿਆਉਣ ਦੀ ਰਾਹਲ
ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਿਰਵਿਰੋਧ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ
ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਨਾਰੰਦਰ ਮੌਤੀ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ
ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਤੇ
ਤਿੰਨ ਗੀਟਵੀਟ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਉਹ
ਟਰੀਟ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਰੁਝੀਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਨਕਲੀ
ਇਸਲਾਮ ਵਿਰੋਧੀ ਵੀਡੀਓਝ ਅਟੈਚ ਕਰਕੇ ਕਿਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, 'ਬਰਤਾਨੀਆ ਪਹਿਲਾਂ'। ਟਰੰਪ
ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟਾਂ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੇਚੇਸ਼
ਮੋਅ ਦੇ ਸਿਰਨਾਵੋਂ ਉਪਰ ਰੀਟਰੀਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਗਰੁੱਪ
ਦੇ ਆਗੂ ਪਾਲ ਗੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਬਿਊਟਿਸ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ
ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਹਤੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਸੰਮਦਿਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 650 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਉਪਰ ਹੀ ਇੱਕ
ਛੀ ਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਸਕੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੇ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਰੀਟਰੀਟਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ ਤਾਂ ਟਰੰਪ

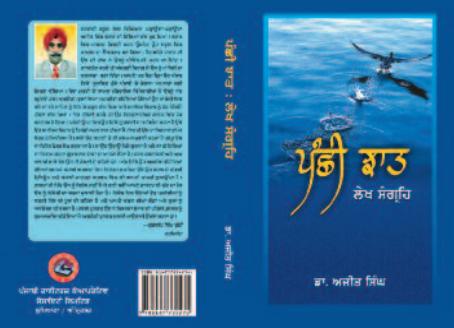
ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ
ਲਿਖਿਆ, ”ਬੇਰੇਸਾ,
ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ
ਦੇ, ਤੁਝੀਵਾਦੀ
ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੱਹਿਸਤ-
ਗਰਦੀ ਉਪਰ ਧਿਆਨ
ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਾ।”

ਇਸ ਦੰਰਾਨ | ਸਾਉਂਦੀ ਅਰਬ ਦਾ
 ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦਾ ਮੁਹੰਮਦ ਬਿਨ ਸਲਮਾਨ ਆਪਣੇ ਕੱਤੜ
 ਮੁਲਛਿਆਂ ਨੂੰ ਨਰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ
 ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਹਿਣਸੀਲ ਮੱਤ
 'ਵਾਹਾਬਵਾਦ' ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸਲਾਮੀ ਮੱਤ ਇਸ
 ਵੇਲੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਜ਼ਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ
 ਏਂਕੇਲਾ ਮਜ਼ਕੂਲ ਨੂੰ ਬਿਸ ਵੇਲੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਕਟ ਦਾ

ਕੇ.ਸੀ. ਸਿੰਘ



ਕੇ ਸੀ ਸਿੰਘ



ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਜਾਬਰ ਆਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਸਿੱਖ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 1469 ਵਿਚ ਮਹਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਮਾਤਾ ਡਿਪਤਾ ਜੀ ਦੀ ਕੁੱਖਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੌਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਗਜ਼ ਸੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਰਿੱਸੇ ਵਲੋਂ ਜੋਰ-ਸੌਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ। ਜਨਮਾ ਹੇਪਤੁਲਾ ਜੀ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹੋਰ ਫੇਰ ਕਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਹਿੰਦੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਖ ਨੇਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ, ਜੈਨ ਜਾਂ ਬੋਧੀ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਦੱਸ ਚੁਕੇ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਕੌਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਬੁੱਤ ਪੂਜਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੁੱਤ ਪੂਜਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸਲੋਕ ਜੋ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਫਰਮਾਇਆ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ:

ਪਾਤੀ ਤੋਰੈ ਮਾਲਨੀ ਪਾਤੀ ਪਾਤੀ ਜੀਓ ॥
ਜਿਸੁ ਪਾਹਨ ਕਉ ਪਾਤੀ ਤੋਰੈ ਸੇ ਪਾਹਨ ਨਿਰਜੀਓ ॥੧॥

ਭੂਲੀ ਮਾਲਨੀ ਹੈ ਏਉ ॥
ਸਤਿਗੁਰ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਏਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਹੁਮੁ ਪਾਤੀ ਬਿਸਨੁ ਢਾਰੀ ਫੁੱਲ ਸੰਕਰਦੇਉ ॥

ਤੀਨਿ ਦੇਵ ਪ੍ਰਤਖਿ ਤੋਰਹਿ ਕਰਹਿ ਕਿਸ ਕੀ ਸੇਉ ॥੨॥

ਪਾਖਾਨ ਗਾਇ ਕੈ ਮੂਰਤਿ ਕੀਨੀ ਦੇ ਕੈ ਛਾਡੀ ਪਾਉ ॥

ਜੇ ਏਹ ਮੂਰਤਿ ਸਾਚੀ ਹੈ ਤਉ ਗੜ੍ਹਣਹਾਰੇ ਖਾਉ ॥੩॥

ਭਾਉ ਪਹਿਤਿ ਅਰੁ ਲਾਪਸੀ ਕਰਕਰ ਕਾਸਾਰੁ ॥

ਭੋਗਨਹਾਰੇ ਭੋਗਿਆ ਇਸੁ ਮੂਰਤਿ ਕੇ ਮੁਖ ਛਾਰੁ ॥੪॥

ਮਾਲਿਨ ਭੂਲੀ ਜਗ ਭੁਲਨਾ ਹਮ ਭੁਲਨੇ ਨਹਿ ॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਹਮ ਰਾਖੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥੫॥੧॥੧੪॥ (ਅੰਗ ੪੨੯)

ਮਾਲਣ ਜਦੋਂ ਪੂਜਾ ਲਈ ਫੁੱਲ ਤੋੜ ਰਹੀ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪੱਤੇ ਨੂੰ ਤੋੜ ਰਹੀ ਹੈਂ ਉਸ ਪੱਤੀ ਪੱਤੀ ਵਿਚ ਜਾਨ ਹੈ, ਪੱਤੇ, ਫੁੱਲ, ਡਾਲੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਰਹੀ ਹੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਲਈ ਤੂੰ ਇਹ ਤੋੜੇ ਹਨ ਉਸ ਵਿਚ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਕਰ ਉਹ ਜਾਨ ਵਾਲਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਜਣ ਦੱਸਣ ਦੀ ਬੇਖਲ ਕਰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਅਖਿਆਨ ਦੀ ਪੂਜਾ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ:

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਦਰਜ ਬਾਣੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਪੂਜਾ ਅਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮੌਨ ਰਹੀ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਲੋਚੇਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਅਖਾ ਹੈ। ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਹੇਠਲੇ ਸਲੋਕ ਜੋ ਪੰਨਾ ੪੧੧-੪੧੨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰਾਏਨਾਂ ਹੈ, ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ :

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ਘਰੂ ੨ ਅਸਟਪਦੀਆ
੭ੰਚੰਦਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਪਾਨੁ ਪਤਿਓ ਅਰੁ ਬੇਦੁ ਬੀਚਾਰਿਓ ਨਿਵਲਿ ਭੁਅੰਗਮ ਸਾਥੇ ॥

ਪੰਚ ਜਨਾ ਸਿਉ ਸੰਗੁ ਨ ਛੁਟਕਿਓ ਅਧਿਕ ਅਹੰਬੁਧਿ ਬਾਧੇ ॥੧॥

ਪਿਆਰੇ ਇਨ ਬਿਧਿ ਮਿਲਣੁ ਨ ਜਾਈ ਮੈਂ ਕੀਏ ਕਰਮ ਅਨੇਕਾ ॥

ਹਾਰਿ ਪਚਿਓ ਸੁਆਮੀ ਕੈ ਦੁਆਰੈ ਦੀਜੈ ਬੁਧਿ ਬਿਬੇਕਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮੋਨਿ ਭਿਓਇ ਕਰਪਾਤੀ ਰਹਿਓ ਨਗਨ ਫਿਰਿਓ ਬਨ ਮਾਹੀ ॥

ਤਟ ਤੀਰਥ ਸਭ ਧਰਤੀ ਭੁਮਿਓ ਦੁਬਿਧਾ ਛੁਟਕੈ

ਪਾਨੁ ਪਤਿਓ ਅਰੁ ਬੇਦੁ ਬੀਚਾਰਿਓ

ਨਹੀਂ ॥੨॥
ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਤੀਰਥ ਜਾਇ ਬਸਿਓ ਸਿਰਿ ਕਰਵਤ ਧਰਾਏ ॥
ਮਨ ਕੀ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ ਇਹ ਬਿਧਿ ਜੇ ਲਖ ਜਤਨ ਕਰਾਏ ॥੩॥
ਕਨਿਕ ਕਾਮਿਨੀ ਹੈਵਰ ਹੈਵਰ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਦਾਨੁ ਦਾਤਾਰਾ ॥
ਅੰਨ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਮਿ ਬਹੁ ਅਰਪੇ ਨਹ ਮਿਲੀਐ ਹਰਿ ਦੁਆਰਾ ॥੪॥

(ਅੰਗ ੪੧੧-੪੧੨)

ਉਪਰੋਕਤ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਸਾਂਸ਼ਸਟ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋ ਭਾਈ! ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਵੇਦ ਆਦਿਕ ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਿਵਲੀਕਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਕੁੰਡਲੀ ਨਾਚੀ ਹਸਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਚਾਡ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਕਾਮਾਦਿਕ ਪੰਜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਾਥ ਮੁੱਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਸਗੋਂ ਵਧੀਕ ਅਹੰਕਾਰ ਮਨੁੱਖ ਬੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨਾਂ।
ਹੋ ਭਾਈ! ਮੇਰੇ ਵੇਖਦਿਆਂ ਲੋਕ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਮਿਥੇ ਹੋਏ ਧਾਰਮਿਕ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜੁਡੀਆਂ ਹੈਂ। ਹੋ ਭਾਈ! ਮੇਰੇ ਇਹਨਾਂ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਆਸਾਰਾ ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਲਕ-ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਆ ਛਿੰਗਾਂ ਹਾਂ ਤੇ ਅਰਜੋਈ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਾਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਮੈਨੂੰ ਭਲਾਈ ਬੁਰਾਈ ਦੀ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ, ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲਾ। ਇਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਰੀਰ ਗ੍ਰਹਿਸਤੀ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਕਰਮਾਂ ਲਈ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸੇਧ ਲਵੇ।

ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਮਰ ਤਾਂ ਲੰਮੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਮੁੜ ਮੁੜ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਗੇਤ ਵਿਚ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।੧।

ਹੋ ਭਾਈ! ਕੋਈ ਐਸੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ-ਹੁਮਤ ਦੇ ਰੰਗ-ਤਮਸੇ ਮਾਣਦੇ ਹਨ, ਰਾਜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਠਾਠ-ਬਾਠ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੀ ਸੇਜ ਮਾਣਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਚੰਦਨ ਤੇ ਅਤਰ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਾਂ ਭਿਆਨ ਨਰਕ ਵਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ।੨।

ਹੋ ਭਾਈ! ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਲਤਾ-ਸਾਲਾਹ ਕਰਨੀਜ਼ ਇਹ ਕੰਮ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਕਰਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸੇਸ਼ਟ ਹੈ। ਪਰ, ਹੋ ਨਾਨਕ! ਆਖਜਿਹਾ ਅਵਸਰ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਪੁਰਬਲੇ ਕੀਤੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।੩।

ਹੋ ਭਾਈ! ਤੇਰਾ ਸੇਵਕ ਤੇਰੀ ਸਿਫਲਤਾ-ਸਾਲਾਹ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਮਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਭਾਈ! ਦੀਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਦਿੱਤਾਵਾਨ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਮਨ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸਿਫਲਤਾ-ਸਾਲਾਹ ਦੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਰੰਗਿਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਭਾਈ! ਦੀਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਿਸ ਦਾ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਰੰਗਿਦਾ ਹੈ। ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ ।੧।੩।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਲੋਕ ਦੇ ਅਰਥ, ਜੋ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਸਰਲ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗਿਆ ਰੰਗਿਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾਵਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।੨।

ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਜੇਕਰ ਮੁੱਲ ਮਾਲ ਮਾਨ ਬਣਾ ਕਬੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਘਟਨ-ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ

ਡਾਕਟਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਕਪੁਰਾ drsinghajit@gmail.com 585-305-0443

ਹੋ ਭਾਈ

ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਿਉ?



ਇਸ ਸਾਲ 17 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਦਿਆਲ ਸਿੱਖ ਕਾਲਜ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੀ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਆਲ ਸਿੱਖ ਕਾਲਜ (ਈਵਰਿੰਗ ਤੋਂ ਮੌਰਨਿੰਗ ਬਣਾਏ) ਦਾ ਨਾਂ 'ਵੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਕਾਲਜ' ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਛਪਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਪਾ ਸਦਮਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ-ਮਤਿਆਂ, ਮੁਜ਼ਾਹਿਰਿਆਂ ਤੇ ਯਾਦ-ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਯਾਨ ਅਮਿਤਾਭ ਸਿਹਾ ਦੇ ਇਸ ਮਨਮਾਨੇ ਤੋਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਦਾਨਵੀਰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਸਕਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਢੌਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸ. ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅੱਖਬਾਰ 'ਦਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। 1848 ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਅਤੇ 1898 ਵਿੱਚ ਭਰ ਉਮਰੇ ਚਲ ਵਿੱਚ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਸੀਅਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਉਪਰੰਤ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਲਗਪਗ ਸਾਰੀ ਢੌਲ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੂਦ ਹੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਨਰਿੰਦਰ ਨਾਥ, ਬਾਬੁ ਜੋਗਿੰਦਰ ਚੰਦਰ ਬੇਸ, ਲਾਲਾ ਹਰਕਿਸ਼ਨ, ਲਾਲਾ ਰੁਚੀ ਰਾਮ ਸਾਹਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਉਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਵਿੱਦਿਆਕ ਸੰਸਕਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਕਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਅੱਖਬਾਰ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ 1881 ਤੋਂ ਹੀ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਟਰੱਸਟ ਨੇ 1908 ਵਿੱਚ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ 1910 ਵਿੱਚ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਨਿਸਬਤ ਰੋਡ ਲਾਹੌਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹਨ। 1947 ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 2000 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਰਿਸਰਚ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ, ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਐਨ.ਜੀ. ਵੇਲਿੰਕਰ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1912-15 ਦਰਮਾਨਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਸਾਧੂ ਟੀ.ਐਲ.ਵਾਸਵਾਨੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਰਹੇ। ਪੰਡਿਤ ਹੇਮਰਾਜ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਰਹੇ। ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਦਇਆ ਨਾਥ ਕੁੱਲਾ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ

ਵਿਚ ਫਿਰ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪਿਸ਼ੀਪਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੱਭਾਲੀ। (ਹਵਾਲੇ-ਡਾ. ਸੱਖਦ ਸੁਲਤਾਨ ਮਹਿਮਾਨ ਹੁਸੈਨ ਦੀ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਛਥੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬ-ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸੌਂ ਵਰੇ-1910-2010)।

ਬਟਵਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦੀ ਟਰੱਸਟੀ ਰਾਜਾ ਨਹਿਰਿਦਰ ਨਾਥ ਦੇ ਬੇਟੇ ਦੀਵਾਨ ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ ਦੇ ਯਤਨ ਆਰੰਭੇ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁੜੇ ਕੈਪ ਕਾਲਜ ਨੂੰ 1948 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1952 ਵਿੱਚ ਰੱਜ ਐਵੈਨਿਊ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ, ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਫਿਲਮਿੰਗ ਫਲਡਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਕਰਨਾਲ ਤੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਰਨਾਲ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਤੇ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹੇ। 1959 ਵਿੱਚ ਕੈਪ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦਿੱਲੀ

‘ਕੋਈ ਇਤਗਜ਼ ਨਹੀਂ’ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮਿਲਣ ਬਾਅਦ ਰਦਿਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਤਕ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। 1984 ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਆਲ ਸਿੱਧ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਨਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅੱਤੇ ਅੱਜ ਤਕ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਬਿੱਲ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਾਂ ਰਾਓਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬਾਪਤ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦਿਆਏ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਨਾਲ ਵੀ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪਿੰਸੀਪਲ ਤੁੰਹ ਵਿੱਚ ਉਥੀਆਂ ਸਖਸੀਅਤਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਥੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਅਤੇ ਲੇਖਕ-ਸੰਪਾਦਕ ਲਾਲ ਫਿਰੋਜ਼ ਚੰਦ, ਲਾਲ ਬਿਸ਼ ਭਾਨ, ਦੀਵਾਨ ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰੋ. ਵੀ.ਪੀ.ਦੱਤ, ਪ੍ਰੋ. ਸ਼ਾਹਿਦ ਮਾਹਦੀ, ਸੈਲਜਾ ਚੰਦਰ, ਐੱਸ. ਐਸ. ਗਿੱਲ ਵਰਗੇ ਨਾਮੀ-ਗਿਰਾਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ। ਬੀ.ਐਮ. ਡੱਲਾ ਇਸ ਦੇ ਲੰਬਾ ਸਾਲ ਪਿੰਸੀਪਲ ਰਹੇ। 2006 ਤੋਂ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖ਼ਾਨ

ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਸ 70% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿਵਜ਼ਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਦੇਵੀ ਦੁਰਗਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਮਮੂਲੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕਾਲ ਪਾਂਨ ਸਿੱਖ ਸਾਲ ਜੜੀ ਟਿੱਬੀ

ਗੁਜਰਾਲ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ
ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ

ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ- ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਾਵੰਡੇਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਂਅ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਫਿਲਾਹਾਲ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਵੰਡੇਕਰ ਨੇ ਇਟ ਗੱਲ ਰਾਜ ਸਭਾ 'ਚ ਸਿਫਰ ਕਾਲ 'ਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਖੀ ਜਦ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨਰੇਸ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲਜ ਦਾ ਨਾਂਅ ਵੰਡੇ ਮਾੜਤਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੱਦਾ ਜੱਕਿਆ।

ਇਦਰਿਆਤ ਸਿਖ ਬਖਸ਼ਿ
ਇਸ ਕਾਲਜ ਦੇ
ਪਿੰਸੀਪਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ
ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਰਗਾ ਦਬਾਅ
ਪਹਿਲਾਂ ਕਰੇ ਮਹਿਸੂਸ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਾਲਜ ਦੇ
ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਾਣ ਸੁਪਰੀਮ
ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਡੇ
ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਅਮਿਤਾਂਬ
ਸਿਨਹਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਵਤੀਰੇ ਤੋਂ ਕਾਲਜ ਦੁਖੇ
ਹੈ। ਕਾਲਜ ਦੇ
ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਣਨ ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰੂਪ
 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੀ ਪਲੇਟ ਸੰਥਾ
 ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਰੁਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਅੰਦਰ
 ਪ੍ਰਿਸੀਪਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਚੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਕਾਲਜ ਦੇ
 ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਬੋਰਡ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੀ
 ਕਮਰਾ ਖੋਲ੍ਹੀ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਦੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡ
 ਦੇ ਅੱਠ ਤੋਂ 12 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਣ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ
 ਦੋ-ਚਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਠਾ ਕੇ ਕੁੱਝੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਮੀਟਿੰਗ
 ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿਨਟ
 ਲਿਖਣ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਦੀਂਦੀ
 ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ
 ਮਿਨਟ ਲਿਖਵਾ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਸੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ
 ਹਾਜ਼ਰੀ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮਿਨਟ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ
 ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਇੱਕ ਦਿਵਸਾਂਤ
ਅਧਿਆਪਕ ਡਾ. ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ
ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਹੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜ

ਬਣਾ ਲਿਆ। ਫਿਰ 31 ਜਨਵਰੀ 2008 ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਜ਼ਾਰ ਕੌਂਸਲ ਵਿੰਚਿ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ 'ਮਰਜ਼ੀਵੜੇ
ਜਥੇਦਾਰਾਂ' ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਕ
'ਚੀਫ਼ ਐਗਜ਼ਿਕਿਊਟਿਵ ਅਫਸਰ' ਵਾਂਗ ਮਾਈਕਰੋ-
ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਰਾਹੀਂ ਚਲਾਉਣਾ ਸੂਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ
ਕੁਝ ਵੱਡੀਆਂ ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।
ਬੇਸ਼ਟ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਪੰਥਕ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ 1996 ਦੀ ਮੋਗਾ ਕਾਨਫਰੰਸ
ਦੌਰਾਨ 'ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਰਟੀ' ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ
ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਗੈਰ-ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਪੰਥਕ ਪਾਰਟੀ
'ਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ
ਦਲ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ
ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪੰਥਕ
ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਉਕਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੋੜ
ਲੈਣਾ, ਇਸ ਦੇ ਵੋਟ ਥੈਂਕ (ਸਿੱਖਾਂ) ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ
ਕੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੀ ਹਾਜ਼ੀ ਹੈ।

ਕੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ
ਸਤਾਬਦੀ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀਮਟੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੇ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਖਾਸੇ ਵਿੱਚ ਪਰਤ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ
ਨੂੰ ਮੁਖਾਤਿਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨਹੋਈ, ਇਮਾਨਦਾਰਾਨਾ, ਸਮਰਪਿਤ
ਅਤੇ ਸੁਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਲੈ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਆਵੇਗਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਤੇ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਖੇਤਰੀ
ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਵੀ ਅੱਜ ਹਾਸ਼ਮੀਏ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਬੱਥੇ ਪੱਖੀਆਂ

ਵਾਲਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ?
ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਗਰਭ
'ਚ ਹੈ। ਅਜ ਦੀ ਘੜੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਅਕਾਲੀ
ਲੰਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਾ
ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅੰਗੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ



ਤਲਵਿਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਟਰ

ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ 100 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਸਿਆਸੀ ਜਮਾਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੱਜ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਸੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਏ ਪੰਦਰਕ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰਾਨ ਰਰਨਾ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਅਨਮਤ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਦੁਆਰਾ ਕੌਮੀ ਹਸਤੀ ਵਾਲਾ ਪੰਥ ਤੇ ਮਾਨਜਨਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਰਰਨਾ। ਆਜਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ਼ਰੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਜਾਦੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੱਤਾ 'ਚ ਤਾਂ ਹਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰੱਖ ਮੌਰਚੇ ਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੱਛੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੂਬੇ ਦੀ ਹੋਣ ਕੇ ਉਭਰਿਆ ਤੇ 1967, 1997, 2007 ਅਤੇ 2012 ਈਂਡੀਆਂ। ਸਾਲ 1985 ਵਿੱਚ ਜੀ, ਜਦੋਕਿ 1997, 2007

ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਐਕਟ-1925 ਲਾਗੂ ਹੋਣ
ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ
ਜਲ੍ਹ ਨੇ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ' ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਨਮੋਜ਼ਿਜ਼ਨਕ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਫਰਵਰੀ 2017 ਦੀਆਂ ਸੂਬਾਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ 15 ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਵੀ 2012 ਦੀਆਂ ਸੂਬਾਈ ਚੋਣਾਂ ਦੇ 34.73 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ 25.2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ 1975 ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਵਾਸੀ ਤੱਤ ਤੋਂ



ਜਸਮੁੰਗਾਤ ਲਈ ਡਟ ਕ
ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੀ ਹਰ ਉਤੇ
ਖੱਲ੍ਹਿਦਿਲੀ ਨਾਲ ਆਤਮ ਚਿੱਤਨ ਕਰੇਗਾ। ਆਪਣੀਆਂ
ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਈਕਮਾਨ
ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਵੀ ਸਿਆਸੀ ਸੇਧ ਦੇਣ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕੁਝਨ
ਵਿਉਤਬੰਦੀ ਕਰੇਗੀ। ਪਰ ਲੋਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਧਾਨ
ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰਨ ਤੋਂ 8-9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਅਜੇ ਤੱਕ
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅੰਗੇ
ਚੁਣੌਤੀ ਬੜੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ: ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਪੰਜਾਬ
ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਛਿਮਾਹੀ ਅੰਦਰ ਹੀ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੋਣਾ
ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹਾਮਲਾ
ਨਹੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਤਾਤਾਰ 10 ਸਾਲ ਸੌਂਤਾਂ ਚ

ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ, ਸਰਦਾਰ ਮਹਿਤਾ ਬਿੰਧੁ
ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਥੇਦਾਰ
ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੁੜ ਅਤੇ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗਵਾਲ ਵਰਗ
‘ਪੰਥ ਵੱਸੇ ਮੈਂ ਉਜ਼ਾਂ’ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਅਸੂਲਪ੍ਰਸਤ ਵੈ
ਸਮਰਪਿਤ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ’ਚ ਪਲਿਆ-ਫ਼ਲਿਆ
ਸ੍ਰੋਟਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ
ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਹਸਤਾਖਰ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ 1988 ਵਿਚ 19ਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਸਿੰਘ ਸਾਡਲ ਨੇ ਇਸ ਪਾਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਵਾਨ ਦੀ ਵਿਤਾਬ ਪੈਂਦੀ

ਮਸ਼ੀਨੀ ਸਿਆਣਾ ਦੇ ਦੰਰ ਵਿੱਚ ਫਲਸਫਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ

ਪਿਛੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਲਮੀ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨੀ ਸਿਆਲਾਫ ਦੀ ਚਰਚਾ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਟੀਫਿਸ਼ੀਲ ਇੰਡੀਏਂਸ (Artificial Intelligence) ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਤਕਰੀਬਨ ਮੰਨ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਖੋਜ ਸਦਕਾ ਮਨ, ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਵਰਗੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭਲਦਾਰ ਅਤੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁ ਆਖਿਰ ਲੱਭ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹੁਣ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਚੇਤਨਾ 'ਭਰਨ' ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਮਹਾਸ਼ਕਤੀ ਉਹ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਮਸ਼ੀਨੀ ਸਿਆਲਾਫ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਨਸਲ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਰੋਬੋਟ ਦੀ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹਾਲੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੈਫ਼ ਹੈ ਕੀ? ਸੋ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਕੋਲ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੜ੍ਹਣ ਕੇ ਪੰਚੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਮਸੀਨੀ ਸਿਆਣਪ, ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਅਥਾਰਤ ਰੱਕੀ ਦਾ ਸਿਖਰਲਾ ਦਾ ਅਵਾਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਰਸਾਉਂਕ ਸਵਾਲ ਵੀ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ: ਕੀ ਢੁਕਵੇਂ ਸਾਫਟਵੇਰ ਬਣ ਜਾਣੇ 'ਤੇ ਮਸੀਨ 'ਸੇਚਣ', 'ਸਮਝਣ' ਲੱਗ ਜਾਵੇਗੀ? ਕੀ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਮਸਨੂਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਮਸੀਨ ਵੱਲ ਭੰਖਿਖ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੈਣ ਦੇ ਕਿਆਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਭ ਲਈ ਜਾਣ ਲਈ ਪਿਹਲਾਂ
 ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨੀ ਸਿਆਣਪ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸਰਕਿਟਾਂ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਫਟਵੇਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਕਾਰਜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਜਲਈ ਸਿਗਨਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਉਪਕਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਕੇ ਆਸੀਂ ਲੋਡੀਂਦੇ ਕਾਰਜ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਾਹਰਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲਈ ਸਿਗਨਲ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਜਲਈ ਸਿਗਨਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਗਾਸ਼ਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੱਖ੍ਯ ਹੋਂਦਾ ਹੈ।

ਲੋਨਿਕ (ਤਰਕ) ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ
ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ
ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ 'ਫੈਸਲੇ' ਲੈਣ
ਦੀ ਪ੍ਰੀਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਾਡਲ ਉਸਾਰ ਲਿਆਅ।
ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ— ਠੰਡਾ, ਗਰਮ, ਸੁੱਕਾ, ਗਿੱਲਾ, ਕਠੋਰ,
ਨਰਮ, ਰੰਗ, ਉਚਾ, ਨੀਵਾਂ, ਦੂਰ, ਨੇੜੇ, ਛੋਟਾ, ਵੱਡਾ,
ਹਲਕਾ, ਭਾਰਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ
ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੈੰਸਰ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਜਲਈ ਸਿਗਨਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜਾ
ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਬਿਜਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੂਪੀ
ਬਿਜਲਾਈ ਸ਼ੈਲੀ ਕੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਜਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਸੰਦਰਭ

प्रैमिंग कर के बिजलई जवाब (output) दिए हन। साफ्टवेअर दी वैखंगती प्रैगरामिंग राही असी कैपिउटर तें वैखंगते कारज करवा सकदे हन। मनुष वैलैं कीउे जांदे बहुते कारजां जिवे मसीनां चलाइण अडे भार ढोए तें सुरू कर के सभ कुछ कैपिउटर नल लैस रोबेट राही कीउा जा रिहा है सगै बहुत सारे भरनाक जां औंखे क्रम वी रोबेट तें करवाए जा रहे हन।

ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਰ 'ਗੱਲਬਾਤ' ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੁਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਨਾ ਰਹੇ ਸੋਗੋਂ ਇਹ 'ਸਮਝ' ਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਇਹ ਕੌਂਡਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੀ-ਬੋਲੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ

ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਮਨ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਤੋਂ
ਉਲਟ ਵੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਮਨ ਕੰਪਿਊਟਰ
ਅਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਿਊਟਰ
ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਚੇਤਨ ਹੋ ਕੇ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚ
ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਆਧਾਰ
ਇਹ ਮਗਰਲੀ ਧਾਰਨਾ ਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਮਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਭਾਵ ਕਰਨ ਦਿਮਾਤਾ ਦਾ ਮਨ-ਚੈਨਨਾ/ਸੋਜ-ਵਿਜਾਤ ਨਾਲ ਤਿਸੜਾ

ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਤੱਤ ਹੀ ਹੈ? ਉਘੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੋ. ਜਾਨ ਸਰਲ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਬੋਸ਼ਕ ਦਿਮਾਗ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦਿਮਾਗ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ

A portrait of Kavinder Singh, a man with a beard and glasses, wearing a dark jacket over a blue shirt. He is looking slightly to the right with a neutral expression.

ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ



ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੀ ਸ਼ਬਦ ਲੜੀ (ਵਾਕ), ਜੋ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਹੋਵੇ, ਤਲਾਸ਼ ਕੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। ਇਸੇ ਵਿਧੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਚ ਇੰਜਨ ਗੁਗਲ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਰਚ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਦੇ ਕੀਬੋਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਲਿਖਦਿਆਂ ਅਕਸਰ ਅਗਲਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਬਦ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਜਾਪਾਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸ਼ਬਦ 'ਸਮਝ' ਆ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨਾਇਮ ਚੌਮਸਕੀ ਦੀ 'ਸੰਦਰਭ ਮੁਕਤ ਵਿਆਕਰਨ' ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਇਹ ਸਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਸੰਭਵ ਹੋਈ ਹੈ। ਚੌਮਸਕੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, “ਬੇਰੰਗ ਹਰੇ ਵਿਚਾਰ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੌਂਦੇ ਹਨ।” ਵਿਆਕਰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਬੇਮਤਲਬ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਤੁਹਾਡੀ ਮਸ਼ੀਨੀ ਚੇਤਨਾ ਕਿਵੇਂ ਬੇਅਰਬ 'ਸਮਝ' ਕੇ ਨਿਖੇਤਾ ਕਰੇਗੀ? ਗੁਗਲ ਦੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਸਿਆਣਪ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਪੀਟਰ ਨੌਰਵਿਗ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ, “ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਕ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਸ਼ੀਨੀ ਚੇਤਨਾ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਾਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ (probability) 'ਸਿਫਰਤ' ਹੈ। ਇਹੋ ਇਸ ਦਾ ਨਿਖੇਤਾ ਹੈ।”

ਇਸ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਹ
ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਸਾਫਟਵੇਰ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਸ ਨੂੰ semantics ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਉਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਬਿਜਲਈ ਸਿਗਨਲਾਂ ਦੇ 'ਕ੍ਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼' ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਨਟੁਰਾਫ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਦੇ ਵੀ, ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਛੋਹ ਲੈਣ 'ਤੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਮਾਗ ਵਾਂਗ 'ਸੋਚ' ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਦਿਮਾਗ ਅੰਦਰ ਜੈਵ-ਰਸਾਇਣਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿਮਾਰ ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਮਸਨੂਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ ਅਸਿਹਾ ਮਸਨੂਈ ਮਾਡਲ ਸੇਨਟਾਫ਼ਾਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਜੁੜੂਰ ਹੀ ਸਥਾਨਕਾਈ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਾਂਗ ਇਗਰਾਤਨ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਰ ਉਹ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਪਾਸੇ ਕਰ ਸਕੇਗਾ, ਇੱਛਾ ਕਰ ਸਕੇਗਾ, ਨਫਰਤ, ਪਿਆਰ, ਗੁਸ਼ਾ ਆਦਿ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਮਸੀਨੀ ਸਿਆਲਪੀਡੀ ਖੋਜ ਮਹਿਜ਼ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਇਤਨੀ ਅਤੀਬ ਦੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੂਲਕ (probabilistic) ਮਾਡਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਦਾਇਗੀ ਭਾਡਾ, ਗਾਹਕ
ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੌਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਸਗੋ ਇੱਕ-ਦੋ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ
ਤਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਬਲਦੇ ਕੁਝ ਛੋਟ ਵੀ ਦਿੰਦੀਆਂ
ਹਨ। ਪਰ ਰਸਮੀ ਜਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਅਰਬਚਾਰੇ ਨਾਲ ਜੁਤੇ
ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਤੋਂ ਉਲਟ ਛੋਟਾ ਜਾਂ ਆਮ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਜਿਹੇ
ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖੋਲ ਖਾਣਾ ਹੈ। ਖੋਲ ਖਾਣ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ
ਹੈ: ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਜਾਂ
ਜੀਐਸਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ
ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਭੈਅ ਸਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਤੋਂ
ਆਪਣੀ ਪੈੜ ਛੁੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ
ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਪਕਤ ਤੋਂ ਦੁਰ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਉਜ਼
ਵੀ, ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਸਾਡੇ ਹੱਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਰਚ
ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਰਸਮੀ ਆਰਬਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਸੇ
ਲਈ ਜੋ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਬਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਚਣ ਦਾ ਯਤਨ
ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ, ਕਾਰਡਾਂ ਜਾਂ ਆਨਲਾਈਨ ਅਦਾਇਗੀਆਂ
ਦਾ ਖਰਚਾ ਵਸੂਲਣ ਜਾਂ ਵਧਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ
ਆਉਂਦੀ। ਬੈਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਜਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ
ਜਾਂ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪ ਖੜ੍ਹ ਕੇ ਪੈਸੇ ਕਰਵਾਉਣ ਉਤੇ ਕੋਈ
ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਪਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ
ਫੀਸ ਵਸੂਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ? ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ
ਇਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨੇਕਨੀਅਤੀ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਲੱਭ ਲਵੇ ਤਾਂ
2500 ਕਰੋੜ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ।

ਡਿਜੀਟਲ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ

ਡਿਜੀਟਲ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਥੈਕ ਖਰਚਾ ਸਰਕਾਰ ਅਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਸਬਸਿਡੀ ਜਾਂ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ 2500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏਂ ਦਾ ਬੋਲ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਬੋਲ ਤਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਝੱਲਣਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਉਠਾਂ ਸ਼ੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਹਨ : ਕੀ ਡਿਜੀਟਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਮਕਬੂਲ ਬਣਾਉਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਮਹਿਸੂਸ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਢੇਣਾ ਕਾਢੀ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦਾ ਥੈਕ ਵਧਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਵੇਗੀ? ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨਵੀਂ ਸਬਸਿਡੀ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਗੁਣਾਂ-ਅੱਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੱਚਾਤੁੰਚ ਹੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਨਿਗਰ ਆਧਾਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਨਿਰਦਰ ਮੌਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭਾਤੁਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਨੰਬਰ ਨਾਲ ਜਬਰੀ ਜੋੜ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਾਲਣ (ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ), ਖੁਰਾਕੀ ਅਨਾਜ ਤੇ ਖਾਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀ ਕਟੋਂਤੀ ਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਰਤ ਵਿੱਚ

ਕੀ ਉਹ ਨਵੀਂ ਸਬਸਿਡੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ
ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰੇਗੀ?

ਆਰਬਿਕ ਮਾਹਿਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਬਸਿਡੀਆਂ

ਹੋਣ ਜਾਂ ਜਿਕਰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਹਰ

ਆਰਥਿਕ ਮਾਹਿਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਦੀਰਘਕਾਲੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਜ ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਲ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਝਿਜਕ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਵਜ਼ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਹਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਕਦੀ ਸੰਭਾਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਖੁਦ-ਬਖੁਦ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਦਾਇਗੀ ਭਾੜਾ, ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੌੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇੱਕ-ਦੋ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਬਦਲੇ ਕਤ ਛੋਟ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਦੀਰਘਕਾਲੀ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਜ਼
ਵੀ, ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਤੇ ਵਪਾਰੀਆਂ
ਵੱਲ ਪਲਾਸਟਿਕ ਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਲ ਵਸਲੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ

ਡਿਜੀਟਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਕਦੀ ਸੰਭਾਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਖੁਦ-ਬਖੁਦ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ

14ਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 15 ਸਤੰਬਰ 2018 ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਮਾਈਕ ਬੋਪਾਰਾਏ ਹੋਣਗੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਅਟਾਰਨੀ ਕਰਨਗੇ ਉਦਘਾਟਨ



ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ (ਬਿਓਰੋ) - ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ 14ਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ 15 ਸਤੰਬਰ 2018 ਦਿਨ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਥੋਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ੍ਰ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਇਕਲਾਬ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਸ, ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ (ਸਿੰਦਾ ਬਹਿਰਾਮੀਆ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਇਹ ਕਬੱਡੀ ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰ. ਗਾਖਲ ਤੇ ਅਟਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਹੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਲੱਛਰ ਦੀ ਸੋਰੇ ਪੰਜਾਬ ਲਾਸ ਵੈਨਿਸ ਦੀ ਟੀਮ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਛੇ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਲੱਬਾਂ ਇਸ 14ਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀ ਸ਼ਾਨ

ਬਣਨਗੀਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਰੱਜ

ਤੋਂ ਹੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਈਕ ਬੋਪਾਰਾਏ ਵਜੋਂ ਸਮੁੱਚਾ ਭਾਈ-ਚਾਰਾ ਬਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਬਤੌਰ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਗੇ ਤੇ ਬੋਧਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਖੇਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਯੋਗ ਦਾ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਉਚੇ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਕੀਲ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦਾ

ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਨਗੇ। ਸ੍ਰ. ਗਾਖਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਜੁੜੇ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਗੁਰੂਘਰ ਫਰੀਮਾਂਟ, ਸੈਨਹੋਜ਼ ਅਤੇ ਸਟਾਕਟਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ ਦੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਸ੍ਰ. ਅਟਵਾਲ ਤੇ ਗਾਖਲ ਨੇ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਆਸ ਪੁਗਟਾਊਂਡਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਿਹਾ ਹੀ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਸਧਾਂਸਰਾਂ, ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਸਹਿਬਾਨ ਸਿਰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਹੋਤਾ ਬੁਦਰਜ ਜਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਨੰਦਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਲੱਛਰ, ਮੰਨਾ ਲੱਛਰ, ਸੈਮ ਪੰਨੂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਸਮੇਤ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮਰਥਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਸਬੰਧੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਐਸ ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ ਨਾਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 510-415-3315 ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।



ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਾਰਨੀ



ਮਾਈਕ ਬੋਪਾਰਾਏ

ਫਰੀ ਡਿਲੀਵਰੀ

Haller's

• PHARMACY •

Since 1957

* Free Delivery * Open 7 days a week

* \$5 credit on over-the-counter products for newly transferred patients

* ਅਸੀਂ ਫਰੀਮਾਂਟ, ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਤੇ ਨਿਊਆਰਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ 'ਚ ਦਵਾਈਆਂ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

* ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਰਚੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ, ਅਸੀਂਆਪ ਹੀ ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਤਾ ਇੱਥੇ ਲੈ ਆਵਾਂਗੇ।

* ਦਵਾਈਆਂ ਨਕਦ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਦੂਸਰੀਆਂ ਫਾਰਮੇਸੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰੇਟ ਅਸੀਂ ਵੀ ਮੈਚ ਕਰਾਂਗੇ।

ਇਕ ਵਾਰ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ, ਤੁਹਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਫਾਰਮੇਸੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

(510) 797-2772

37323 Fremont Blvd, Fremont, CA 94536



OIL CHANGE & SMOG CHECK STATION

SUKHWINDER BHELLA

gogibhella@gmail.com

691 W. Tennyson Rd
Hayward, CA 94544

PH 510-757-6775
FAX 510-292-0330

Preet Fabrics & Appliance



ਅਸੀਂ ਹੈਲਸੇਲ ਅਤੇ ਗੀਟੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿਰੀ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੌਲ ਕਲਰੀ, ਸਿਹਰਾ, ਚੂੜਾ, ਹਾਰ, ਜਾਗ੍ਹੀ, ਗੁਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL : 510-797-7111 FAX : 510-739-6350

(For More Info. Call Oakar)

APPLIANCES

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- TVs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards



Raja



New Introducing
Chaat Corner
King of Sweets Now Presents

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day



ਹੁਣ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

- BHEL PAPDI CHAAT
- GOL GAPPE (PANI PURI)
- FALUDA KULFI
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕੰਬਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਘੋਰ ਪਾਪ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਸਾਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਦਰੰਦਰੀ ਦਾ ਘਿਨਾਉਣਾ ਚਿੱਤਰ

ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੂਝ ਮਰਨ, ਦ੍ਰਿੜੁਤਾ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। 8 ਪੋਹ 1761 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। 13 ਪੋਹ 1761 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਵੱਲੋਂ ਜਿਊਂਦੇ-ਜੀਅ ਕੰਪਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾ

ਕੇ ਅਕਹਿ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। 1704 ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਘੇਰਾ ਲੰਮਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਲ ਕੰਬਾਉ, ਨਿਵੇਕਲੀ, ਲਾਮਿਸਾਲ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਇਤਿਹਾਸ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਾਲਾਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ 'ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਿੜੀ' ਕਹਾਉਣ ਵਾਲਾ ਮੁਲਕ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਤ, ਵਰਨਾ ਤੇ ਆਸ਼ਰਮ ਵੰਡ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟਤਾ, ਛੂਤ-ਛਾਤ, ਉਚਨੀਚ ਕਾਰਨ ਲੀਰੋ-ਲੀਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਦੇਸੀ ਰਿਆਸਤੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਐਸ਼-ਪ੍ਰਸਤੀ, ਲੁਟ-ਕੁਟ, ਆਪਸੀ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਆਰਥਿਕ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਨੇ ਬਲਦੀ ਉਤੇ ਤੇਲ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਮੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਆ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਧਰਮ, ਗੈਰਤ, ਅਣਖ ਅਤੇ ਸਰਹੋਦਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਬਣ ਗਏ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 632 ਵਿੱਚ ਵਫ਼ਾਰ (ਮੌਤ) ਤੋਂ 80 ਸਾਲ ਬਾਅਦ 712 ਵਿੱਚ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦਾ 18 ਸਾਲ ਦਾ ਲੜਕਾ ਮੁਹੰਮਦ-ਬਿਨ-ਕਾਸ਼ ਮਹਾਨ ਘੋਰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਕੇ ਵਾਪਸ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਫਗਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਦੋਹਰਾ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਤੇ 1192 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਨਵੀਂ ਉਭਰੀ 'ਮੁਗਲ ਸਕਤੀ' ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਪਣਾ ਧਰਮ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣ-ਬਾਣ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਰਜਵਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੁਲਾਮੀ ਕੁਝ ਕਰ ਲਈ। ਧਰਮ ਤਬਦੀਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਨਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਨਹੋਣਾ, ਸੰਤੁਲਿਤ, ਮਨੁੱਖੀ-ਬਰਾਬਰੀ, ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ, ਗੈਰਤ, ਗੌਰਵ ਤੇ ਅਣਖ-ਭਰਪੂਰ ਜੀਵਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਦ ਬੰਨਿਆ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਸ਼ਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਟਕਰਾਅ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਲੰਮੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਪਿੰਡ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਜ਼ੀਆਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਅਤੇ ਰਸਾਈਆਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੋ ਗਈ।

ਬਹੁਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਲਾਮਿਸਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਧਰਮ, ਗੌਰਵ, ਅਣਖ, ਹੋਦ-ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕੰਬਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਘੋਰ ਪਾਪ ਅਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਸਾਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਦਰੰਦਰੀ ਦਾ ਘਿਨਾਉਣਾ ਚਿੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੂਝ ਮਰਨ, ਦ੍ਰਿੜੁਤਾ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। 8 ਪੋਹ 1761 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅਲੋਕੀ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸੰਕਤੇ ਮਰਜ਼ੀਵਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ (ਜੈਤਾ ਜੀ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ' ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅਲੋਕੀ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸੰਕਤੇ ਮਰਜ਼ੀਵਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ (ਜੈਤਾ ਜੀ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਜਿੱਥੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨਾਲੋਂ ਗੁਰੂ-ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਛਤਿਆ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਉਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੋਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ।

1761 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਵੱਲੋਂ ਜਿਊਂਦੇ-ਜੀਅ ਕੰਪਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾ ਕੀ ਅਕਹਿ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਰਿਹਾ ਤੇ 1704 ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਪਾਂਧੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। 13 ਪੋਹ 1761 ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਨੂੰ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਵੱਲੋਂ ਜਿਊਂਦੇ-ਜੀਅ ਕੰਪਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣਵਾ ਕੀ ਅਕਹਿ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਰਿਹਾ ਤੇ 1704 ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਤੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਪਾਂਧੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।



ਛੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਪੋਹ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਹਮਲਾ ਬੋਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ (ਜੈਤਾ ਜੀ), ਭਾਈ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਈ ਦੇਇਆ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੂੰ 'ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ' ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਅਲੋਕੀ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸੰਕਤੇ ਮਰਜ਼ੀਵਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ (ਜੈਤਾ ਜੀ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਜਿੱਥੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨਾਲੋਂ ਗੁਰੂ-ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਛਤਿਆ, ਉਸ ਸਥਾਨ ਉਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੋਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ।

ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਰੋਪੜ ਦੇ ਨੇਤੇ ਨਿਹੰਗ ਖਾਨ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ (ਕੋਟਲਾ ਨਿਹੰਗ ਖਾਨ) ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਪਈ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੇ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਮੌਰਚਾਬੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਸਮੇਤ ਚਾਲੀ ਕੁ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਦਸ ਲੱਖ ਫੌਜ ਨੇ ਗੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਜੰਗ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਸਾਮ ਤਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕੋਲ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰਾ ਗੋਲੀ ਸਿੱਕਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਣ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਗੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਲੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਵਾਰੋ-ਵਾਰੀ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰ ਸਜਾ ਕੇ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ। ਅੰਤ ਵੱਡੇ ਜੰਗਜੂ ਯੋਧਿਆਂ ਵਾਲੇ ਜੋਹਰ ਵਿਖਾਉਣਾਂ ਸਾਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਗੜ੍ਹ

ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹਕੂਮਤੀ ਜਲਵਾਦਿਆਉਣ ਕੈਪਟਨ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਕੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਇੱਛਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ 'ਜੁਝਾਰੂ' ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਿੱਧ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹਿਮ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਚੋਣ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਦੋ ਪੰਡੀ ਫੁੰਡ ਲਏ ਸਨ; ਪਹਿਲਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ; ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਇਕ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, 'ਜੁਝਾਰੂ' ਨੌਜਵਾਨ ਤੋਂ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਰਾਜ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਾਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਹਿਯੇ ਦੇਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨੇਤਾ- ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾਦ, ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ 'ਦਾਅਵੇਦਾਰ' ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕੋਲ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਾਬੀਆਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਕਲਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹਮਲਾਵਾਰਾਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੇਬਲ ਮਾਫ਼ੀਆ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮਾਫ਼ੀਆ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ 'ਲੁੱਟ' ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੇਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਲਗਤਾਰ ਦਬਾਅ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਦੇ ਕਬਿਤਿ 'ਸਰਗਨ' ਕਹੇ ਜਾਂਦੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਈ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਲਈ 'ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ' ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਂ ਨੂੰ ਸੀਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਸੁੱਟਣਗੇ ਪੰਡੂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ

ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵਾਰ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ 40 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੌਰੇਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਵਾਲਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵੀ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ ਪਰ

ਕੈਪਟਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ 'ਸਬੂਤ' ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਣਖਣ ਉਦੋ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਭਜ਼ਪਾ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪੰਡੂ ਕੈਪਟਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇਛੁਕ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਕੈਪਟਨ ਉਸ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਵਜੋਂ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਰਕਰ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ 'ਰੋਤ' ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਿਹਿਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਛੁੱਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਲੋਤੀਦੀਆਂ ਸਾਬੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਲਈ 'ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ' ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਂ ਨੂੰ ਸੀਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਚੇਤੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ

ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨ ਵਜੋਂ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਕਾਫ਼ੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵਰਕਰ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ 'ਰੋਤ' ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲਿਹਿਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਛੁੱਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵਿਲੱਖਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਰਟਿਆ-ਰਟਾਇਆ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੈਪਟਨ ਦੀ 'ਰਣੀਤਿਕ ਕਲਾ', 'ਪੁਰੰਚ' ਬਹੁਤੀ ਦਮਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਰਗੇ 'ਕਰਿਸ਼ਮੇ' ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਅਰਕਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕੇ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਾਸਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ, ਕੇਬਲ ਮਾਫ਼ੀਆ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਅਤੇ

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮਾਫ਼ੀਆ ਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ।

ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵੀ ਵਾਅਦਾ

ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੈਪਟਨ ਕੋਲ ਸੌਖਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਫੁੰਡ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵਿਲੱਖਣ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਰਟਿਆ-ਰਟਾਇਆ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ

ਕੈਪਟਨ ਦੀ 'ਰਣੀਤਿਕ ਕਲਾ', 'ਪੁਰੰਚ' ਬਹੁਤੀ ਦਮਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤੇ 'ਨਿਜਾਮ' ਦੀ ਮੁੜ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖੀ ਟੀਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਚੌਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਮੈਂ ਹੁਣ ਬਦਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਘਣਾ ਪੈਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਇਸ

ਆਲਮੀ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਮੁੱਲਕ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਰਹਿਤਾਰ ਬਹੁਤੀ ਤੇਜ਼ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੈਸੇਨਾਰ ਅਤੇ ਜਮੈਟ ਦੇ 42ਵੇਂ ਮੈਬਰ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਧੀ ਦਾ ਮੈਬਰ ਬਣਨ ਦਾ ਲਾਭ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਪਣੀ ਹੋਣੀ ਵੀ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ ਸਨਾਤ ਅਤੇ ਜੰਗੀ ਮਸ਼ਿਨ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਅਹਿਮ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਜੰਗੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪੇਚੀਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਘਣਾ ਪੈਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਇਸ

ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਚਿੰਨ ਨਾ ਐਮਟੀਸੀਆਰ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵੈਸਨਾਰ ਅਰੋਜਮੈਟ ਦਾ ਮੈਬਰ ਹੈ। ਜੰਗੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਜੰਗੀ ਫੈਕਨਾਲੋਜੀ ਪੱਖੋਂ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਦੋਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰ-ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ।

ਫੈਕਨੀ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਵਿਕਸਿ

1971 ਦੀ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ

ਹਰ ਸਾਲ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦਾ 'ਝੰਡਾ ਦਿਵਸ' ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਫੌਜੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 1971 ਦੀ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜੰਗ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ। ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੁਲਕ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਜਨਮ। ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਲੱਖ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਕੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸੇਖ ਮੁਜੀਬਰ ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੋਟੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪੂਰਬੀ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜਗਨੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ, ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਜੇ.ਐਂਡ.ਆਰ. ਜੈਕਬ, ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਭਾਰਤੀ ਅਫਲਸਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਏ.ਏ.ਕੇ.

ਨਿਆਜੀ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ
ਦਸਤਖਤ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਆਦਿ
ਸਭ ਕੁਝ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ
46 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। 1971 ਦੇ ਮੁੱਧ ਤੋਂ ਬੋੜ੍ਹਾ ਪਹਿਲਾਂ
ਤੋਂ ਗੱਲ ਸੁਰ ਕਰੀਏ। ਮੈਂ ਜਲਾਈ 1969 ਤੋਂ ਸਿੱਕਿਮ ਵਿੱਚ
'ਬਲੈਕ ਕੈਟ' ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਤਾਇਨਾਤ ਸਾਂ। ਕੰਮ
ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਅਤੇ ਅਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਉਪਰਲੇ
ਅਫਸਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਨ। ਆਸੀਂ ਹੇਠਲੀ ਕਤੀ
ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਾਂ। ਸਾਡੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਘੋੜ, ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ
ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਪੈਰਾਸ਼ੂਟ ਰੈਸੀਸ਼ਨ ਦਾ ਖਤਰਿਆਂ
ਨਾਲ ਬੇਡਣ ਦਾ ਸੌਕੀਨ ਅਫਸਰ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ
ਗੋਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੀ। ਉਹ ਮਗਰੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ
ਮਿਲਟਰੀ ਅਪਰੇਸ਼ਨਜ਼ ਪੈਸਟੰਗ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਊਨ੍ਹਾਂ ਵੇਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਕਿਮ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਸੀ। ਇੰਥੋਂ ਦੇ ਰਜੇ ਨੂੰ 'ਚੋਗਿਆਲ' ਅਤੇ ਰਾਣੀ ਨੂੰ 'ਗਿਆਲਮੇ' ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਬੋਧੀ ਰਾਜ ਸੀ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਪਰੋਟੈਕਟੋਰੈਂਟ ਦੇਸ਼ ਸੀ ਭਾਵ ਇਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਕੇ ਇੰਦਰਾਗ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਰਲਾ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰਮਣੀਕ ਸੁਬਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਲ ਵਿੱਚ ਸਿਲੀਗੁੜੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਗੰਗਾਟੇਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਲ ਤੋਂ 5,000 ਫੁੱਟ

ਸਨ। ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲਈ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ। ਛੋਜ਼ ਨੇ ਬੰਗਾਲੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਕੁਚਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਨਮਰਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਅੱਗੜਾਂ ਦੀ ਬੇਪਤੀ ਅਮ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਛੋਜ਼ੀ ਅਫਸਰ ਐਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਛੋਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਤ ਮਗਰੋਂ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਕਰ ਆਦਿ ਇੱਝ ਲੱਗਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣੇ ਹੋਣਾ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਦੁਖੀ ਲੋਕ ਚੋਰੀ-ਛੁਪੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਨਾਰਥੀ ਬਣ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੌਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲੱਖ ਤੋਂ ਉਤੇ ਟੱਪ ਗਈ। ਖੁਦ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਦੁੱਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਨਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੜ੍ਹੇ ਅਰਸੇ ਲਈ ਪਨਾਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਾਡੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ

ਨੀਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਉਤਬੰਦੀ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਵਕਤ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ, ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਅੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਿੱਲਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ 'ਟ ਨੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੀ', ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਿਆ ਸੀ, ਫੌਲ੍ਹੂ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਸੀ। ਕੇਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ ਜ਼ਬਰਾਜ਼ੁਲਮ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦੇ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਪੂਰਬੀ ਛੋਜ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਸਨ ਕਿ
ਸਰਨਾਰਥੀ ਰਕੇ ਜਾਣ। ਪੂਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦ
ਖਿਆਲ ਬੰਗਲੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰਿਤ
ਸਰਨਾਰਥੀ ਕੈਪਿਅਨ 'ਚੋ ਜਵਾਨ ਬੰਗਲੀ ਵਾਲਟੀਅਰ ਚੁਣ ਕੇ
'ਮੁਕਤੀ ਬਾਹਿਨੀ' (ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਛੋਜ) ਤਿਆਰ ਹੋਈ।
ਸਾਡੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਸਿਰਵਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ, ਹਬਿਆਰ ਦਿੱਤੇ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਸਾਡੇ
ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਖੁਦ ਵੀ ਸਿਰਵਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਗੁਰੀਲਾ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ। ਇਹ
ਮੁਕਤੀ ਬਾਹਿਨੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਛੋਜੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਗਈ।
ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਸਨ, ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਕੋਲ ਵੱਖਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸੀ। ਨਕਸਾਨ ਦੋਵੇਂ

ਟੈਲੀਗਰਾਮ ਰਾਹੀਂ
 ਟੈਪਰੇਰੀ ਅਟੈਚਮੈਂਟ ਆ
 ਗਈ। ਇਹ
 ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਪੱਛਮੀ
 ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ
 ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਕੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
 ਕੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਸੀ
 ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ
 ਪੁੱਜੋ। ਅੱਗੋ ਮੈਂ
 ਕਲਾਈਕੰਡਾ ਏਅਰਬੇਸ਼
 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਕਰਨੀ ਸੀ।



ਭਾਰਤੀ ਜਨਨੈਲ ਜਨਰਲ ਅਰੋੜਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਨਨੈਲ ਜਨਰਲ ਨਿਆਜ਼ੀ ਤੋਂ
ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟਣ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬਾਰਡਰ ਗਰਮ, ਪੁਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜੀ ਅਤਿ ਚੁੱਕੀ ਰੱਖਦੇ, ਬੰਗਾਲੀ ਮੁਕਤੀ ਬਾਹਿਨੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੱਕ 'ਚ ਦਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਖਿਰ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ 3 ਦਸੰਬਰ 1971, ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਪੱਥਰੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਹਵਾਈ ਅੰਡਿਆਂ 'ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹਵਾਈ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਵਾਈ ਜਹਜ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਉਸ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਪੱਥਰੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਸੇ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿੱਚੇ ਛੱਡ ਦਿੱਲੀ ਪੁਜੀ। ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਜ਼ਲਾਸ ਸੱਦ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਹਸਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਫੌਜੀ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਹੀ ਬੈਠੇ ਸਨ।

ਸੈਨਾ ਮੁਖੀ ਜਨਰਲ (ਮਗਰੋ ਫੀਲਡ ਮਾਰਸ਼ਲ) ਸੈਮ ਮਾਣਕਸ਼ਾਅ ਨੂੰ ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ? ਪੱਛਮ ਵਾਲੇ, ਪੱਛਮ ਸੰਭਾਲੀ ਗਏ। ਪੁਰਬ ਵਾਲੇ, ਘੇਰਾ ਛੋਟਾ ਕਰਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ। ਚੌਥੇ ਸਿੱਠਿਨ ਆਧਾਰੀ ਪੁਰਬੀ ਏਂਡਰ ਕਮਾਂਡ ਨੇ ਪੂਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਗੁੱਠੇ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਮਤਲਬ ਹਵਾਈ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਉਡਣ ਦਾ ਹੀਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਡੀ ਬਲ ਸੈਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਹੌਸਲੇ ਅਤੇ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲੱਗੀ। ਸਾਡੇ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਏਂਡਰ ਫੋਟੋ ਇੰਟਰਪੋਰੇਟਰ ਦਾ ਕੰਮ ਖਤਮ ਸੀ। ਸੋ ਵਾਪਸ ਟੁ ਕੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। 'ਓਪਸ ਰੂਮ' (ਕਮਰਾ ਜਿੱਥੇ ਨਕਸੇ, ਵੱਡੀ ਸਕੱਲ ਦੇ ਨਕਸੇ, ਸੈਂਡਮਾਡਲ ਆਦਿ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਮਾਂਡਰ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਨਕਸੇ, ਚਾਰਟਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਮਿੰਟ-ਮਿੰਟ ਦੀ ਖਬਰ ਪਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਲਾਲ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪਿੰਨ, ਟੇਪਸ ਆਦਿ ਐਰੋਮਾਰਕ ਕਰਕੇ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਾਰੇ ਖਬਰ ਟੈਲੀਫੋਨ, ਵਾਇਰਲੈਸ 'ਤੇ ਫਰੰਟ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਆਉਂਦੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਕਸੇ/ਚਾਰਟਾਂ 'ਤੇ ਮਾਰਕ ਕਰਦੇ, ਦੋ ਵਕਤ ਭੇਜਣ ਵਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਕੋਲ ਪੁੱਜਦੀ। ਉਹ ਆ ਕੇ ਚਾਰਚਾ ਕਰਦੇ। ਹੁਕਮ ਦੂਜੇ ਚੈਨਲ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕਰਦੇ। ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਕਮਾਂਡ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਕਾਰੀ ਲਈ ਆਈ ਖਬਰ ਵੀ ਪਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਕਿ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਮਝ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ।

ਲਣ। ਸਾਰੀ ਹੋ ਸਕਟਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤਾ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ। ਗਲ ਪੂਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਘੰਟੇ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਮਾੜੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ।

ਫਿਰ ਪੁਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਢਾਕਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਲੱਡ ਕਰਨ ਦੀ ਖਬਰ ਆਈ। ਖਬਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਪੈਰਾਸ਼ੂਟ ਬਿਗੋਡ ਪੈਰਾਸ਼ੂਟ ਰਾਹੀਂ ਢਾਕੇ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੁਰ ਉਤਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਚਾਨਕ ਉਪਰ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਅਦਕੁੱਤ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖਿਆ। ਪੂਰਾ ਆਸਮਾਨ ਨਿੱਕੇ-ਵੱਡੇ ਹਵਾਈ ਜਹਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਢਾਕੇ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਆਹਣ ਆ ਰਹੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੰਡੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਡਾਰ ਉਡ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਜਹਜ਼ ਸਨ। ਲਾਤਕੁ ਜਹਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਭੁਲਿਆ-ਚੁੱਕਿਆ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਹਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਿਆਲਾ, ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ। ਵਾਇਰਲੈਸ ਸੈਟ 'ਤੇ ਖਬਰ ਆਈ, 4 ਰੋਪ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ। ਮਹਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਬਲ ਸੈਨਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਿੰਕ-ਅਪ (ਹੱਦ ਮਿਲਾਉਣਾ) ਕਰਨਾ ਸੀ। 24 ਘੰਟੇ ਮਹਾਰੇ ਢਾਕਾ ਨੇਤੇ ਪੁੱਜਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਕਿਤੇ ਰੁਕਾਵਾਟਾਂ ਸਨ ਤੇ ਕਿਤੇ ਸੌਖਿਆਂ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਵਧ ਰਹੀ ਸੀ।

ਖਬਰ ਆਈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਨਰਲ ਏ.ਏ.ਕੇ. ਨਿਆਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਸੁਟਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਤਾਈ 200 ਸਾਲ ਤਕ ਚੱਲਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਏਧਰ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਜੇ.ਐਂਡ.ਆਰ. ਜੈਕਬ, ਚੀਫ ਆਫ ਸਟਾਫ ਪੁਰਖੀ ਕਮਾਂਡ ਸਮਰਪਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਆਕਰਨ ਲਈ ਢਾਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜਗਜ਼ੀਤ

ਸਿੰਘ ਅਰੜਾ ਸਮਰਪਣ ਲੇਣ ਢਾਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੁਸ਼ਗੁਜ਼ਾਰੀ
(ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 20 'ਤੇ)



ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਜੰਗਲ ਬਹੁਤ ਅਤੇ ਉਪਰਲੇ ਇਲਾਕੇ ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਸਾਡਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ ਗੰਗਟੋਕ ਤੋਂ
17 ਮੀਲ, ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਲ ਤੋਂ 12000 ਫੁੱਟ ਉਚਾਈ 'ਤੇ
ਕਿਆਂਗ-ਨੋਸਲਾ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਟੀਨ ਦੇ ਸ਼ੈਡ, ਅੰਦਰ
ਬਹੁਮੌਕੇਲ, ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਬੁਖਾਰੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਹਾਈਐਲਟੀਚਿਊਡ (ਬਹੁਤ ਉਚਾਈ) 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਛੋਜੀ
ਇਲਾਕੇ ਵਰਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਹੈਂਡਕੁਆਰਟਰ
ਗੰਗਟੋਕ ਵਿਖੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਚੀਜ਼ੀ ਗੜਬੜੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ
ਲਈ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਉਤਰੀ ਸਿੱਕਿਮ,
ਚੋਲਾ 14000 ਫੁੱਟ ਅਤੇ ਨਾਥੂ ਲਾ 13000 ਫੁੱਟ ਇਸ
ਦੇ ਮੁੱਖ ਡਾਫੈਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਸਨ। ਨਾਥੂ ਲਾ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ
ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਵਕਤ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਚੀਜ਼ੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ
ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ 'ਚੋਂ ਕੰਚਨਜੰਗਾ
ਵੱਲੋਂ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸੂਰਜ ਦਿੱਸ ਇੱਕ ਨਾ ਭੁੱਲਣ ਵਾਲਾ ਨਜ਼ਾਰਾ
ਹੈ। ਸਾਡੇ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਦੱਖਣ
ਵਿੱਚ 'ਡੋਕਲਮ' ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਡੇਡ ਮਹੀਨਾ
ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਛੋਜੀ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ
ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੁਕਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਉਚਾਈ ਤਕ
ਜੰਗਲ ਹੈ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
�ਤੇ ਸਾਰਾ ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ।

1970 ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਖੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੇਖ ਮਜ਼ਬੂਰ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਟੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ, ਬੰਗਾਲੀ ਕੰਮਾਓਂਦੇ ਅਤੇ ਐਸ਼ ਕਰਦੇ ਪੱਛਮ ਵਾਲੇ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸਿੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝਦੇ

ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਸਾਂ ਕਿ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਤਿਆਰ ਬੈਠੇ ਸਾਂ। ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਕਤ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਚੋਣ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਲਡਾਈ ਇਕੱਲੀ ਪੂਰਬੀ ਮੁਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੇਵਾਂ ਮੁਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਫੌਜ ਪਿੰਗੀ ਰਹੇ। ਦੂਜੇ ਥਿੰਡੇ 'ਚੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਮਦਦ ਨਾ ਪੁੱਜ ਸਕੇ ਅਤੇ ਪਹਿਲ ਸਾਡੇ ਹੱਦ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਕਿਆਸੀ ਅਣਕਿਆਸੀ ਮੁਸਲਿਕ ਦਾ ਹੱਲ ਸੋਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਯੋਨਨਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਛੋੜ ਤਿੰਨ ਦਿਨ, ਦੋ ਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਦਿਨ, ਫਿਰ 12 ਘੰਟੇ ਤੇ ਘਟਦੇ-ਘਟਦੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਮੁਠੀਆਂ 'ਚ ਬੁੰਕੀ ਬੈਠੀ ਸੀ।

ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਜੂਨੀਅਰ ਅਫਸਰ, ਖਾਸਕਰ ਇਨਫੈਟਰੀ ਵਾਲੇ ਸਿਹੜੇ ਸੰਭਾਈਆਂ ਪ੍ਰੋਧ ਬੇਤਰ ਤੋਂ ਦੁਰ ਸਾਂ, ਵਾਪਸ ਪਲਟਨਾਂ 'ਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਕਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ਾਨਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਲੋਹਾ ਲੈ ਸਕੀਏ। ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੈਡਲ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਹੀ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਈਏ, ਪਰ ਪੋਸਟਿੰਗ ਤਾਂ ਅਰਸਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਆਉਣੀ ਸੀ। ਕਈ ਚਲੇ ਗਏ। ਕੈਪਟਨ (ਮਹਾਰੋ ਬਿਗੋਡੀਅਰ) ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚਾਂਦਪੁਰੀ, ਲੋਗੋਵਾਲਾ ਵਿਚ ਕੰਪਨੀ ਕਮਾਂਡਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਪੋਸਟਿੰਗ ਪੱਛਮੀ ਬੇਤਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਕਰਕੇ ਮਹਾਂਵੀਰ ਚੱਕਰ ਮਿਲਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਾਲ ਹੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਾਂ! ਆਖਿਰ ਲੱਦਾਖ, ਉਤਰ-ਪੁਰਬੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਵੀ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਸੀ।

ਅਚਾਨਕ ਮੇਰੀ ਯੱਥ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 2 ਕੋਰ ਵਿੱਚ



ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ

ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਰਿਸਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਨਾਲ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਅਹੀਮੀਅਤ ਵੱਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦਾ ਕੱਦ ਤੇ ਭਾਰ ਵੱਧਦਾ ਹੈ। ਖੁਰਾਕ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਫਰਡੀਲਾ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਝਦਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ, ਦੁੱਧ, ਘੀ ਅਤੇ ਮੱਖਣ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲ, ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖੁਰਾਕ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਪੱਖੋਂ ਕਾਰਬੋਜ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਣਕ, ਚਾਵਲ, ਮੱਕੀ ਆਦਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਰਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਿਛੀ—ਤੇਲ ਤੋਂ ਵੀ ਉਰਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੈਟੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਦਾਲਾਂ, ਦੁੱਧ, ਅੰਡੇ, ਮਾਸ-ਮੱਛੀ ਆਦਿ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਿਨਰਲ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਸੁੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਕੁੱਝ ਖਾਣ ਲਈ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮਾਨ ਦਾ ਜੋ ਕੁੱਝ ਬਣ ਕੇ ਬਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਪੱਖੋਂ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਬੋਡੂ-ਬੋਡੂ ਸਭ ਕੁੱਝ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਭ ਕੁੱਝ ਇੱਕੋ ਵਕਤ ਇੱਕ ਬਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੁਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਜ਼ਰੂਰ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ। ਇਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੁਰਾਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੱਧ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਲੋੜ

ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਪ੍ਰੈਟੀਨ ਵੀ ਵੱਧ ਚਾਹੀਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਹਰ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਖਾਣੀ, ਖਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਘਰ ਦੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹੋਰ ਜੀਅ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਧੀ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਤੁਨੋਂ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ-ਇੱਕ ਛੋਟੀ (25-30 ਗ੍ਰਾਮ) ਦੀ ਰੋਟੀ, ਉਸ ਉਪਰ 5 ਗ੍ਰਾਮ ਘੀ, ਮੱਖਣ (1 ਚਾਮਚਾ), ਚੂਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪਰੋਠੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਤਕਰੀਬਨ 30 ਗ੍ਰਾਮ ਦਾਲਾਂ ਦੇ-ਤੁਨੀਂ ਸਮੇਂ ਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਨਾਲ, 300 ਮਿ. ਲੀ. ਦੁੱਧ, ਦੋ ਵਾਰੀ। ਸਬਜ਼ੀ, ਫਲ ਜੋ ਵੀ ਘਰ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਵੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਸਵਾਦ ਦੇ ਮੰਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਫ਼ੀਆਂ, ਕਾਰਲੇਟ ਅਤੇ ਅੱਜੇਕੇ ਹੋਰ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ ਕੁਰਕਰੇ, ਚਿਪਸ ਜਾਂ ਨੂਡਲਜ਼ ਖਵਾ-ਚਖਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਦ ਫਿਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਾਸ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਘਰੇਲੂ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪੇ, ਬੱਚੇ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਤੀ ਜਿਨ੍ਹੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਚਪਾਤੀ ਖਾਣ ਲਈ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅੱਧਾ-ਪੈਣਾ ਪੰਟਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਨੂੰ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਖਿਚ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਨ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸ

ਨੂੰ ਜਿੰਦੀ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਪੋਸਟਿਕ ਖੁਰਾਕ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕ ਰਹੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਖੁਰਾਕ ਪਦਾਰਥ, ਮੋਟਾਪੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਸਰਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਮੋਟਾ ਨਹੀਂ ਵੀ ਦਿਸਦਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੋਟਾਪੇ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਜ਼ਰੂਰ ਧੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਜ਼ਾਰੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਉੱਰਜਾ ਵਾਲਾ ਖੁਰਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਘਟ ਕਾਰਨ ਵਿਟਾਮਿਨ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੇ ਤੇ ਬੱਚੇ ਛੇਤੀ-ਛੇਤੀ ਬਿਮਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਛੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਅਤੇ ਕੱਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਖੁਰਾਕ ਠੀਕ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਨਾਲੋਂ ਇਹ ਪੈਮਾਨਾਸਾਨੀ ਨਾਲ ਘਰੇ-ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਜਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦੋ-ਤੀਨ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ,

ਖੁਰਾਕ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਹੋਂਦ ਹੈ ਤੇ ਅਸਾਨ ਵੀ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਬੱਚਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਘਰੇ ਹੀ ਅੱਲਗ-ਅੱਲਗ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਜੋਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਦਲੀਆ, ਖਿਚੜੀ, ਖੀਰ, ਚੂਰੀ, ਆਲੂ-ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਖੀਰ ਜਾਂ ਦਲੀਏ ਵਰਗ ਬਣਾ ਕੇ ਖੱਟੇ ਮਿਠੇ ਸਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਖਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਡਾ. ਸਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ
98158-08506

ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਹੈ ਦਹੀ

ਦਹੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਟਾਮਿਨਸ, ਕੈਲਸੀਅਮ ਅਤੇ ਕਾਈ ਮਿਨਰਲਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਆਪਣੀ ਢਾਈਟ 'ਚ ਦਹੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਹੀ 'ਚ ਨਮਰ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਹੀ 'ਚ ਪਿਲਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਦੋਗੁਣਾ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਓ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ

1. ਕਾਲਾ ਨਮਰ ਅਤੇ ਭੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਜੀਰਾ - ਦਹੀ 'ਚ ਕਾਲਾ ਨਮਰ ਅਤੇ ਭੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਜੀਰਾ ਮਿਲਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸੁਆਦ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਡਾਈਜੇਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਵੀ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

2. ਸ਼ਹਿਦ - ਦਹੀ 'ਚ ਸ਼ਹਿਦ ਮਿਲਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸੂਹੂ ਦੇ ਛਾਲੇ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

3. ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਰ ਬਹੁਤੀ ਜਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ ਮਿਲਕੇ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾ ਵਾਧੁ ਚਰਬੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

4. ਸੱਕਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਫਰੂਟ- ਦਹੀ 'ਚ ਸੱਕਰ ਅਤੇ ਸੁੱਕੇ ਮੇਵੇ ਮਿਲਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰੀਰ ਦਾ ਭਾਰ ਵਧਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

5. ਅਜਵਾਇਨ- ਬਵਾਸੀਰ ਦੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਦਹੀ 'ਚ ਅਜਵਾਇਨ ਮਿਲਕੇ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਚਾਰੋਂ ਤਾਂ ਅਜਵਾਇਨ ਨੂੰ ਪੀਸ ਕੇ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

6. ਚੌਲ- ਕਾਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੱਧੇ ਸਿਰ 'ਚ ਦਰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਦਹੀ 'ਚ ਉਬਲੇ ਹੋਏ ਚਾਵਲ ਮਿਲਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

7. ਸੌਫ਼ - ਦਹੀ 'ਚ ਸੌਫ਼ ਮਿਲਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੇਟ ਦੀ ਗੈਸ ਅਤੇ ਜਲਣ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

8. ਓਟਸ- ਓਟਸ ਅਤੇ ਦਹੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੈਲਸੀਅਮ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

9. ਈਸਬਗੋਲ- ਲੜ ਮੋਸਨ ਦੀ ਸਮਸਿਆ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਹੀ 'ਚ ਈਸਬਗੋਲ ਮਿਲਕੇ ਖਾਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਘਟਾਉਣ 'ਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10. ਕੇਲਾ- ਦਹੀ 'ਚ ਕੇਲਾ ਮਿਲਕੇ ਖ

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਮਾਤਮ

ਖੋਲ੍ਹਿਤ ਸਿੰਘ ਅੱਜਲਾ

ਆਪਾ-ਧਾਰੀ, ਅਵਸਰਵਾਦ, ਆਤੰਕ ਤੇ ਅਜਾਰੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੀਤੜ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਘਟ ਨਹੀਂ। ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਵਿਗਾੜ, ਗ੍ਰੰਡਾਗਰਦੀ, ਭਿਸਟਾਚਾਰ, ਅਸਲੀਲਤਾ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਮ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਆਹਾਂ ਤੇ ਮਰਨਿਆਂ ਦੇ ਦੇਹਧਾਰੀ, ਦਿਖਾਵਾਪੁਸ਼ਤ ਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਦੌੜ ਦੇ ਜੁਬਾਂਡਿਆਂ 'ਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਲੋੜ ਜੋਗੀ ਜੁਅਰਤ, ਜੰਬਿਸ਼ ਤੇ ਜੁਬਾਨ ਵੀ ਬਚਾ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹੇ ਸੋਹੇਦੇ ਤੇ ਸਾਹਸੱਤੀਣ ਸਮਿਆਂ ਅੰਦਰ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ। ਖਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਲੋੜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਹੇਜ਼ ਤੇ ਹਮਾਇਤ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਤੇ ਬੱਤੰਗ ਵਕਤੀ ਬਰਬਾਹਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਬਰਬਾਹਟ ਹੈਂਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਲਣ ਲੋੜੀਦੀ ਸੁਗਤ, ਜਿਆਰਤ ਤੇ ਜਿੱਦਾਦਿਲੀ ਲੱਭਣੀ ਐਖਾ ਕਾਜ਼ ਹੈ।

ਸਖਸੀਅਤ, ਸੋਹਰਤ ਤੇ ਸਦਾਰਤ ਨੇ ਅਜੋਕੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਖੁਦਪ੍ਰਸਤ ਤੇ ਖਾਬਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਜੋਗੀ ਵਡਾ ਤੇ ਵਡਾਦਾਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ, ਧਿਤਿਆਂ ਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਬਲਸ਼ਾਲੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੈ। ਨਿੱਤਿਕਤਾ, ਨਿੱਹੁੰਤੇ ਤੇ ਨੇਕਨਾਮੀਆਂ ਕਰਨ ਤੇ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋੜ ਖਾਮੋਸ਼ ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੋਏ ਤੇ ਹਸਤੀ ਜਾਂਦੇ ਕਦੇ ਸਤਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਰੇਬੀ ਤੇ ਫਰਾਡ ਬੰਦੇ ਵੀ ਲਾਹਾ ਲੈਣ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਚੇ ਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਲੋੜ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਝਾੜੂ ਕੁੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਧਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਾਪੇਚੀ ਦੇਹਾਂ ਅੰਦਰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਡਪਦੀ ਤੇ ਤਰਸਦੀ ਹਉਂ ਤੇ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਤੇ ਸੰਵਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਤਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੀ ਤਾਕਤਵਰ ਤੰਤਰੀ ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਤਾਂ ਵਕਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਚੁਸ਼ਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਹੇਜ਼ ਤੇ ਹਮਾਇਤ ਦਾ ਮਸਲਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਸਾਹਸ ਤੇ ਸਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਨਾਲ ਜੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲੋ, ਹੁਣ ਭੁੱਲਾਂਗੇ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਉੱਤਰ ਤਰਸ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਤੁਤ ਟਾਹਲੀ ਦੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ਨੂੰ।

ਵੱਡਾ ਬਣਨ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਨਰੋਈਆਂ ਨਿਆਮਤਾਂ ਗਵਾ ਲਈਆਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਛਾਵਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਘਟ ਨਹੀਂ। ਨਸ਼ਾਖੋਰੀ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਵਿਗਾੜ, ਗ੍ਰੰਡਾਗਰਦੀ, ਭਿਸਟਾਚਾਰ, ਅਸਲੀਲਤਾ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਮ-ਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਆਹਾਂ ਤੇ ਮਰਨਿਆਂ ਦੇ ਦੇਹਧਾਰੀ, ਦਿਖਾਵਾਪੁਸ਼ਤ ਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਦੌੜ ਦੇ ਜੁਬਾਂਡਿਆਂ 'ਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਲੋੜ ਜੋਗੀ ਜੁਅਰਤ, ਜੰਬਿਸ਼ ਤੇ ਜੁਬਾਨ ਵੀ ਬਚਾ ਨਹੀਂ।

ਅਸੀਂ ਲਗਪਗ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਠੋਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੰਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਕਾਰਡ ਅਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਛਪਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਰੂਵੀ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਬੱਚਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਕਾਹਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ ਪਰੋਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਸਰਲੀਲਤਾ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਸਾਡੇ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਰ ਨਾਂਹਮੁਖੀ ਤੇ ਨਿਹੰਮੁਕਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਬੁੰਧੀਜੀਵੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਪੜ੍ਹਣ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਅਵਾਜ਼ਾਰ ਤੇ ਅਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਸ਼ਕੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਫੇਲ੍ਹੁ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਰੂਹ ਤੇ ਰੂਪ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੇ ਪੇਟਭਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਤਮੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਅਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਖੁਆਬ ਉਗਾਉਣੇ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹੋਣਾ ਸੀ ਸਾਡੇ ਹੀ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਅੱਖੀਰ ਨੂੰ ਕਿ ਨੀਂਹਾਂ ਨੇ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਸਾਈ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਨੂੰ।

ਕਮਜ਼ੋਰ ਤੇ ਕੰਮਚਲਾਉ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੇ ਸਹੀਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਗੁੱਢੀ ਤੇ ਗੁੱਝਲਦਾਰ ਪੀਤੜ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਹੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਲਟਕ ਲਟਕ ਕੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਅੰਤਿੰਤ ਪੀਂਘੇ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣੀਹਣ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਰੂ ਤੇ ਮੋਹਰੀਣ ਨੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅੰਦਰ ਉਦਾਸੀਨ ਸਿਹਾ ਰੋਸ ਜਗਦਾ-ਬੁਝਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਸ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵਕਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਕਈ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਤੇ ਸਿਤਮ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਬਥੋਰਾ ਹੰਦਾਇਆ ਹੈ। ਸੱਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਵਾਦ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਲਭਾਉਣ ਤੇ ਭਟਕਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਖੈਰਾਤਾਂ ਤੇ ਖੁਆਬ ਖਿਆਲੀਆਂ ਦੇ ਨੱਸੱਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਕਦੇ ਤੇ ਵਿਗੜਦੇ ਗਏ। ਦੀਨ, ਦੀਨਾਈ ਤੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਵਿਹੁਣੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਲੋੜ ਪੰਜਾਬ

ਦੇ ਅੰਗ ਅੰਗ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਮੋਹਤਬਰ ਬਣੇ।

ਕਰਜ਼ਾਈ ਬੰਦਾ ਕਰਮਸੀਲ ਤੇ ਕਮਾਊ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦਿਸ਼ਾਹੀਂ ਤੇ ਦਾਅਪੇਚਰ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲਈ ਸੌਖਾਵਾਂ ਤੇ ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਹਾਰਤੀ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਨਿੱਤ ਸਰਬੱਤ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਲੋੜ ਜਾਤਾਂ, ਟੱਬਰਾਂ, ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਨਸਲਾਂ, ਕੌਮਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ ਪੱਧਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰੀਕਾ ਤੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਵੰਡੇ ਗਏ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਰਨਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ, ਗੁਰੂਆਂ, ਭਗਤਾਂ, ਫਿਕਰਾਂ ਦੀ ਸਰਬਸ਼ਾਂਝੀ ਤੇ ਸਦਭਾਵੀ ਕਲਮ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਦਾਵਾਵੇ ਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਹੁਣ ਬੇਦਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਰਦਾਰ, ਕਰਮ ਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਬਿਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਪੀਤੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਆਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ। ਜਦੋਂ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਸੁਰਬੀਰਤਾ ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨਾ ਰਹੇ ਉਦੋਂ ਬੰਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਬੋਲਣ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੀਵੀ ਤੇ ਨਿਰਜਿਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਮਦਿਲ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸਮੂਹ ਆਵਾਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਪੂਰੇ ਵਜ਼ਨ ਤੇ ਵਡਾਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸਮੂਹ ਆਵਾਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਉਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਪੂਰੇ ਆਵਾਮ ਦੀ ਤਕਤੀ ਤੇ ਤਿੰਧੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਤੇ ਸਨੇਹ ਨਾਲ ਬਲਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਬਾਰੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਿਤਿਆਂ ਤੇ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੋਰਵੰਤ ਸੰਵਾਦ ਬਾਦਸ਼ੂਰ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਆਡੂਰ ਪ੍ਰਸ਼ਿਵਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਕਰਵਟ ਵਿੱਚ ਤਕਦੀਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਹੋਸਲਾ ਤੇ ਹਰਕਤ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਬਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁਤੀਆਂ ਤੇ ਤਹਿਰੀਕਾਂ ਤੇ ਤੱਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਲੀਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦਾ ਜ਼ਬਰ ਵੀ ਆਂਕਡ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਹਿਰਸ਼ਿਲਤਾ ਦਾ ਵਕਤ ਨੂੰ ਗੁੰਗਾ ਤੇ ਗੁਲਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਸਲਾ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੋਲਣ ਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਬੋਂਦੇ ਤੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਨੀਵੀ ਤੇ ਤਹਿਰੀਕ ਤੇ ਤੱਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਲੀਹ ਤੇ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਠੀਕ ਬੋਲਣ ਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਾਨੂੰ ਕੌਣ ਸਿਖਾਵੇਗਾ? ਵਿੰਗੋ-ਟੇਚੇ ਮੁੰਹ ਬਣਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਡਾਈਆਂ ਅਸੱਭਿਅਕ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਟੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਾਚ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਰਮ, ਸ਼ਾਇਸਤਗੀ ਤੇ ਸ਼ਗਫ਼ਤ ਸਾਡੀਆਂ ਗੁੜੂਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋ

ਡਾਂ: ਭੀਮ ਰਾਣ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਉਲੜਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿੱਜਿਦਰ ਮੇਦੀ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਨਹਿਰੂ-ਗਾਂਧੀ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੁਸਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਚੱਲੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਰਸ਼ਨੀਤਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਹੱਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿਦੂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉੱਚ-ਨੀਚ ਅਤੇ ਛੂਟ-ਅਛੂਟ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕ ਲੰਮੀ ਬਹਿਸ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਮਿੱਤਰਤਾਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘੁਟਨਾਵਾਂ ਕੱਢਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਰਸ਼ਨੀਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤਿੱਕਾ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ (ਭਾਵ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਰੋਧੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ) ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਸਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਦੀ ਕਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਕੱਸਿਆ ਜਾਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਜਾਂ ਭਾਜਪ ਨੇ ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦਲਿਤ ਪੱਖੀਆਂ ਨੇ, ਹੋਰ ਦਲਿਤਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ
ਡਾ: ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੈਡਕਰ ਦੀ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਇਹ
ਸੋਚਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬਾਂ
ਨੂੰ ਬੀਤੇ 60 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ
ਸਮਜ਼ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਉਤੇ ਅੱਜ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ।
ਅੰਬੈਡਕਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼
ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੁੱਗ ਬਦਲਾਉ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਅਜਿਹਾ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਰਤੀਆਂ ਬਣਾ
ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਛਾਪ ਕੇ
ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਲਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਜਾ ਦਿੱਤੀਆਂ
ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ
ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਨਿਆਂ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਕੀ ਡਾ: ਅੰਬੈਡਕਰ ਨਾਲ
ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗਾਂ
ਦਾ ਬੁੱਧ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਾਮਿਜਕ
ਤੱਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਤੁਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਸਲੀਅਰ ਵਿਜ਼ਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ?

ਅੱਜ ਦੀ ਦਲਿਤ ਰਾਨੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ
ਜੁੜੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 'ਤੇ ਇਕ
ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ
ਕਝ-ਕਝ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

યે. અત્તે કુમાર દુષ્પે

ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧ ਉਭਰ ਆਏ ਸਨ
ਗੈਰ-ਮਹਾਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਤੋਂ ਜਵਾਬ
ਮੰਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਮਹਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਹੀ ਲਭ ਕਿਉਂ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਤੌਰ
ਮਾਰ ਦੂਬੇ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ
ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਏਕਤਾ ਵਿਚ ਬੱਝਿਆ
ਹੋਇਆ ਦੇਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਵਰਗੀ ਏਕਤਾ 'ਤੇ ਜੋ ਸੀ
ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ
'ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ' ਜਾਂ 'ਰਿਪਬਲਿਕਨ' ਵਰਗੇ ਜ਼ਿਆਦਾ
ਪਸੰਦ ਸਨ।

ਅੰਬੇਦਕਰਵਾਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਦਲਿਤ ਸ਼ਬਦ



ਲਾਇਆ, ਜਦ ਕਿ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਾਬੂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਬੂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਖਾਂਡ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ।

ਕਿਉਂਕਿ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਾਬੂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 2007 ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਬਲ 'ਤੇ ਬਹੁਮਤ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਖੇਡਕਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਸਲੀਅਤ ਬਹੁਤ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਠੰਡੇ ਬਸਤੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਦਲਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ 'ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਅਤੇ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਕਲਾਸ' ਵਰਗੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਰ ਥਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿਚ ਚੋਣਾਵੀ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਵਰਗ ਇਕ ਦਬੰਗ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਭਰ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨਜ਼਼ਰਾਏ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਖੋਲਾ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਇਹ ਦਬੰਗ ਜਾਤੀ ਮਹਾਰ ਹੈ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਾਟਾਂ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਾਲਾ ਜਾਤੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੀਆਂ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਜਾਤੀਆਂ ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਪਾਲੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ।

ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਾਣ ਤੋਂ
60 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ
ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਬਹੁਤ ਹੀ
ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ
ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਕਾਫੀ
ਘਾਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੁਦ ਹੂ ਨਵਾ ਸਮਾਜਕ ਕ੍ਰਾਤਕਰਾ ਕਾਹਣ ਵਾਲ
ਬੁਧੀਜੀਵੀ ਅਤੇ ਨੇਤਾ ਫੁਲੇ-ਅੰਬੇਡਕਰ-ਪੈਰੀਅਰ
ਵਿਚਾਰਧਾ ਦੀ ਮਨਘਤ ਸੰਗਤਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿਰਫ
ਕਲਪਨਾ-ਜਗਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ
ਨਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮਾਂ
ਦੇ ਟੋਨੋ ਮਿਸ਼ਨ ਚੱਲੀ ਹੈ।

ਲੋਕ-ਮਸ਼ਿਲਿਆਂ ਵੱਲ ਜਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਸਹਕਾਰਾਂ

ਸਰਕਾਰ ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਮਾਨਵ-ਜਾਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਪੀੜ੍ਹੇ ਲੋਕ ਸਰਕਾਰ ਹੱਥੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਦੁੱਖ ਭੋਗਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕ ਵੰਡ ਨੇ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ। ਕਦੇ ਜੰਗ ਲੰਗ ਗਈ, ਕਦੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਜੇ ਯੋਧ ਨਹੀਂ ਵੀ ਛਿਡਿਆ ਤਾਂ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਮਹੀਨਿਆਂਬੱਧੀ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇਤੇ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣਾ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਅਸੁਵਿਧਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਪੱਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇਤੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਕਟ ਖਤੁਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 6 ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਰਹਿ ਗਈ। ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਐਨ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਲਕੀਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਉਰਾਂਹ ਹੈ। ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਮਾਲਕ-ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦਿਨੋ-ਦਿਨੋ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਤੱਕ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਫਰਜ਼ ਕਰੋ, ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਾਰੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਸਾਨ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ 6 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੱਕੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਮਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹਨ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਲੱਗਪਗ 21 ਹਜ਼ਾਰ 300 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਲੰਮੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਉਚ੍ਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਗਏ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 14 ਮਾਰਚ, 2014 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਪੜੀ ਏਕੜ ਮਾਵਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੋ

ਸਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਿਆ। ਤੀਜੇ ਸਾਲ (2016-17) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਹੁਣ ਕਿਸਾਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ **ਪਿਆਰਾ** ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਸੀ। ਹੁਣ ਚੌਥੇ ਸਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਵੀ

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ

ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ
ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹੀ
ਸੰਘ ਭੋਗਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰਹੱਦੀ ਵਧਾ
ਦੋਵਾਂ ਪੰਜਾਬਿਆਂ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ
ਸੀਮੈਟ, ਕਦੇ ਪਿਆਜ਼, ਕਦੇ ਟਮਾਟਰ
ਕਦੇ ਆਲੂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਢੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ
ਹੈ। ਸੁਲਹ-ਕੁਨ ਜਨਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸਮਰਥਕ ਹੈ
ਪਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਲੋਕ ਜਨਤਾ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਠੀਕ ਅਤੇ ਬੇਗਾਨਾ
ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਗਲਤ ਠਿਹਰਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਨਤੀਜਾ ਹੈ, 19ਵੀਂ ਸੱਤੀ ਤੋਂ 20ਵੀਂ ਸੱਤੀ ਆਈ ਤੇ ਗੁਜ਼ਰਾਂ
ਗਈ। ਹੁਣ 21ਵੀਂ ਸੱਤੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਸਾਵਾਂ
ਕਰਦੇ-ਕਰਦੇ ਬੁੱਢੇ ਹੋ ਗਏ। ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਮੌਕਲ
ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕਠੋਰਤਾ ਕਾਇਮ ਰਹੀ। ਕੋਮਲਤਾ

ਦੱਖਾ ਨਹੀਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਚੋਤਾਣ ਭਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਏਸੈਸ਼ਨ ਮਹਾਂਦੰਦੀਪ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਛਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਏਸੈਸ਼ਨ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ 1947 ਤੋਂ 49 ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਆਸਾਵਾਦ ਅੰਤ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੀ। ਚੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚਾਉ ਐਨ ਲਾਈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਦੇ ਅਸਲ ਤੌਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਹਿੰਦੀ-ਚੀਨੀ ਭਾਈ ਭਾਈ ਦੇ ਨਾਅਰੋਂ ਲਗਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਮੁਸਕਿਲ ਨਾਲ 10 ਕੁ ਸਾਲ ਨਿਭਿਆ 1962 ਈ: ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੇ ਚੀਨ ਭਿੜ ਪਈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੱਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡਾਂ ਜਾ 'ਤਾਈ ਤਾਈ ਸਾਲਾ' ਭੇਜਿਆ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਵਾਂ ਦਸਤਾਂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਭਾਣਾ ਨਾਅਰਾ ਪੁਨਰ
ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।
ਕਵੇਂ ਯੂਰਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵੀ ਪਰਸਪਰ ਦੁਸ਼ਮਣ
ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਯੂਰਪ ਦੇ ਦੋ
ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁਧ (1914-18) ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁਧ (1939-45)
ਵਿਚ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਰਹੇ ਤੇ
ਬੁਬਲ ਲੜੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੁਧਾਂ ਦਾ ਦੱਖ ਝੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ
ਯੂਰਪੀਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਅਤੇ ਸਲਾਮਤੀ ਕੌਸਲ ਵਿਖੇ
ਤਲਮਿਲ ਕੇ ਬੈਨਾਂ ਪਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ

ਰਾਹ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮੁੜਦ ਹਨ।
 ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ
 ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਸਥਾ
 (ਯੂ.ਐਨ.ਓ.) ਬਣੀ। ਸਲਾਮਤੀ ਕੌਸਲ ਬਣੀ। 1971 ਦੇ
 ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਿਮਲਾ ਸਮਝੌਤਾ
 ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ
 ਰਾਜਾਸ਼ਾਂਸ਼ੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਲਾਹੌਰ ਗਏ। ਸਮਝੌਤਾ
 ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਗੱਡੀ ਤੇ ਨੱਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੋਸ
 ਸਲਗ-ਕਨ੍ਹ ਜੜਨਾਂ ਦਾ ਨੰਜ਼ੀਂ ਸਨ। ਪਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ

ਮੁੱਕਦੇ-ਮੁੱਕਦੇ ਯੂਰਪ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਯੂਰਪੀਨ
 ਯੂਨੀਅਨ ਬਣਾ ਲਈ। ਸਰਹੰਦਾਂ ਨਰਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ।
 ਵਪਾਰ ਵਧਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ
 ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਹੁਣ ਇੰਗਲੈਂਡ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਪਰ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਇਹ ਹੋਇਆ
 ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਕੋਲ ਫੌਜਾਂ ਨਾਮਾਤਰ ਹਨ। ਹਥਿਆਰਾਂ
 'ਤੇ ਖਰਚ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ
 ਵਿਆਜ ਚਿੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਆਣੇ ਕਿੰਹਿਦੇ ਹਨ, ਖਰਬੁਜੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਖਰਬੁਜਾ ਰੰਗ ਡੱਡਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੀ ਚੰਕੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੁਜਿਆਂ ਲਈ ਰੀਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 2500 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਹਾਤਮਾ ਬ੍ਰਾਂਥ ਨੇ ਬ੍ਰਾਂਥ ਧਰਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਂਥ ਧਰਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਚੀਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ। ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ। ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਚੀਨੀ ਯਾਤਰੀ ਹਿਉਨਸਾਂਗ ਅਤੇ ਫਾਹੀਆਨ, ਹਿਮਾਲਾ ਪਰਬਤ ਦੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ ਉਲੰਘ ਕੇ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚੇ। ਬੋਧੀ ਤੀਰਥਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਇੱਝ ਅਨੇਕ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ ਬੋਧੀ ਬਣ ਗਏ। ਬ੍ਰਾਂਥ ਧਰਮ ਦਾ ਪਿਆਰ ਭਰਿਆ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਅਫਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅੱਜ ਵੀ ਪੂਰੇ ਏਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਪਸੀ

ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਜਾਵਣ ਢੰਗ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੜ ਹੈ।
 ਕੌਂਡੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰ-ਸਵਾਰਥ ਦੇ
 ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਵਾਰਥ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ ਮਾਨਵਜਾਤੀ ਵਿਚ
 ਮਜ਼ਬੁਤ ਹੈ। ਏਸੀਆ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਜ ਸਵਾਰਥ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ।
 ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਵੀ ਸਵਾਰਥ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ। ਪਰ ਖੂਨ-ਖਰਾਬਾ
 ਕਰਕੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰ-ਸਵਾਰਥ ਵੱਲ ਮੁੜ ਆਏ।
 ਏਸੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰ-ਸਵਾਰਥ ਵੱਲ ਮੁੜਨ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
�ਸਲ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਇਨਸਾਨੀ ਬਿਹਤਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ। ਅਸੀਂ ਲੇਖ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਪੈਂਜਾਬ ਦੇ 6 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਕਸ਼ਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸਾਨ
ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਨ। ਮਿਹਨਤੀ ਹਨ। ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇਣਾ। ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਮਡੇਰਾ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ



ਫਰਜਿਨੋ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ) ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ/ ਕੁਲਵੰਡ ਧਾਲੀਆ- ਇਸ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਕੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਨਾਂ ਚਮਕਾਇਆ। ਇਸੇ ਕਤੀ ਤਹਿਤ ਮਡੇਰਾ ਸਹਿਰ ਦੇ ਉਥੋਂ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ ਸਿਖੜੇ ਕਿ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੱਦੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਮਡੇਰਾ ਕਾਊਂਟੀ ਦਾ ਪਲੈਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਡੇਰਾ ਕਾਊਂਟੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਡੇਰਾ ਏਅਰਪੋਰਟ ਲੈਂਡ ਯੂਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਤੋਂ ਹੀ ਮਡੇਰਾ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਅਧੀਲਸ਼ਾਖ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਮਜੀਤ ਨਿੱਝਰ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਰ ਮਡੇਰਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤਰਨ-ਤਰਨ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨਡੀਪੀ ਆਗੂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੰਗਣੇ ਦੀ ਚਰਚਾ

ਟੋਰਾਂਟੋ- ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਚ ਉਭਰਦੇ ਸਿੰਖ ਲੀਡਰ ਦੀ 'ਕੁਝਮਾਈ' ਦੇ ਚਰਚੇ ਚੰਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੇਸ਼ਨ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ 'ਚ ਐਨਡੀਪੀ ਆਗੂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਕਿਰਨ ਸਿੰਘ (ਗਿਰੂ) (27) ਸ਼ਗਨਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ 'ਚ ਦਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੋਤਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ 'ਤੇ ਨੱਚਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਪੇਜ 'ਜੰਗੀਰੋ' ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਕਿਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਂਦਤ ਜੋਤੇ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਜੰਗੀਰੋ' ਗੁਰਕਿਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੜੀ ਹੈ।

ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਜਗਮੀਤ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਜੋਸ਼ ਸਮਿਥ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮੰਗਣੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਆਖਿਆ ਸਗੋਂ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਇਸ ਨੂੰ 'ਰੋਕ' ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਸ਼ਨ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬੁਬ ਵਧਾਈਆਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫੋਟੋਗਾਫਰ ਗਗਨਾਂਪਿ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਝੀ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਨੂੰ 'ਰੋਕੇ' ਦੀ ਰਸਮ ਦੀ ਬੁੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਕੀਲ 38 ਸਾਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਇਸੇ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਐਨਡੀਪੀ ਦਾ ਨੇਤਾ ਬਣਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਾਂ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।



ਕੈਪਟਨ ਵੱਲੋਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉਚ ਧੰਗੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਲਕੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਕੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ।

ਅੱਜ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰੀ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਪੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਲਕੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ

ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਰਾਹ ਕੱਢਣ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੇਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ 2018 ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਬਿਜਲੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇ ਲੋਡ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਲਈ ਗਏ ਹਨ।



ਛੋਟੀਆਂ ਸਨਅਤਾਂ (ਖਾਸਕਰ ਬਿਮਾਰ ਯੂਨਿਟ) ਜਿਹੜੀਆਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੱਲੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਦੋ-ਪਤਾਵੀ ਦਰਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੇ ਮਾਰ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦਰਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਲਕ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਦਰਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਹੱਦ ਤੋਂ

ਸਬਸਿਡੀ ਮੁੱਹੈਂਦੀਆ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਹਿ-ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਜੋ ਦੋ-ਪਤਾਵੀ ਨਵੀਂ ਬਿਜਲੀ ਦਰ ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਤਾਵ ਕੁਝ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਰਵਾਨ ਠੁਕਰਾਲ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕਰਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਵਾਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਬਿਜਲੀ ਸੀਡੀਸ਼ ਚੰਦਰਾ ਅਤੇ ਪਾਵਰਕੋਮ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਏ। ਵੇਣੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦਾ ਯੋਰੋਸ਼ਲਮ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਦੇਸ਼

(ਸਫ਼ਾ 5 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 1967 ਦੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਪੁਰਬੀ ਯੋਰੋਸ਼ਲਮ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਫਲਸਤਿਨ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਿਸਰ ਦੇ ਸਫੀਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਰਨਾਕ ਰੁਝਾਨ ਦੱਸਿਆ। ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜਦੱਤ ਹੈਲੇ ਨਿੱਕੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੇ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੋਰੋਸ਼ਲਮ 1948 ਤੋਂ ਹੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਧੱਖ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਰਾਜਦੂਤ ਹੈਨੀ ਡੈਨਨ ਸੀ। ਬਰਤਾਨੀਆ, ਸਵੀਡਨ, ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਸੁਰ-ਧਿਆ ਕੰਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਬਦਲੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਤਿਆਂ ਨਾਲ ਬੇਮੇਲ ਅਤੇ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨਤੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਹਾ। ਮੁਸਲਿਮ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਅਮ-

ਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਦਾ ਤਿੰਖਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਲਸਤਿਨੀਆਂ ਤੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲੇ ਬਿਲਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਤੁਰਕੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਿਸਪਤ ਤਾਇਧ ਅਰਦੋਗਿਨ ਨੇ ਮੁਸਲਿਮ ਪਿਲਵਰਤਨ ਜਥੇਬੰਦੀ (ਓਈਐਸੀ), ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਹਨ, ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾ ਕੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੇ ਇਸਲਾਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦੇਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਓਈਐਸੀ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਾਂ ਕੈਪਟਨ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਲਸਤਿਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪੁਰਬੀ ਯੋਰੋਸ਼ਲਮ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ। ਪਰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਯੋਰੋਸ਼ਲਮ ਬਾਰੇ ਟਰੰਪ ਦੇ ਅਪਣੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਲਸਤਿਨੀ ਨੂੰ ਇਕ ਟਰੰਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਂਦ ਕਰਵਾ ਲਈ ਗਏ ਹਨ। ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਲਸਤਿਨੀ ਨੂੰ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪੁਰਬੀ ਯੋਰੋਸ਼ਲਮ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਂਦ ਕਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਮੈਰੀਟਲ ਰੇਪ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੁੱਟਮਾਰ - ਐਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ

ਅੱਜ ਕਲੁਹ ਹਰ ਕੋਈ ਐਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਰੱਗਟੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਰਤ ਦਾ ਰੇਪ ਕਰਨਾ ਲੀਗਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

8 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਖੋਡਨਾਕ ਕਾਨੂੰਨ

2016 ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇਸਲਾਮਿਕ ਆਈਡੀਆਲੋਜੀ ਨੇ ਇਕ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਰਹੀ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਆਗਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਉਸਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਖਤ ਆਲੋਚਨਾ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਰੇਪ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਲਾਅ ਦੇ ਹਿਸਾਬ



ਅਜਿਹਾ 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਵਿਚ 19 ਸਾਲ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲਿਬਨਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲਟਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ

ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

ਨਾਈਜੀਰੀਆ ਵਿਚ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਤਨੀ ਦੀ ਬਾਡੀ ਤੋਂ

ਕੇ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ। ਸਿਰਫ਼ ਆਦਮੀ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਐਰਤਾਂ ਪਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

ਪੁੱਛੇ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

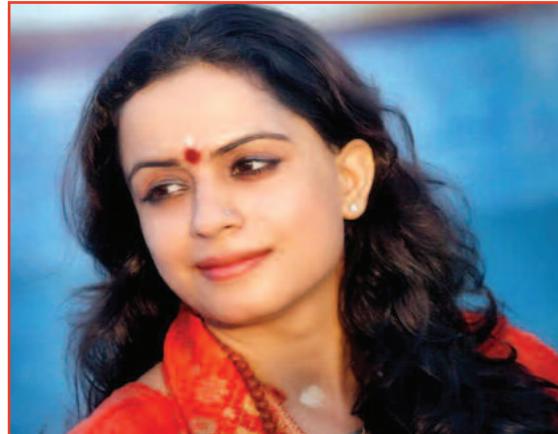
ਟਿਊਨੀਸੀਆ ਵਿਚ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਪੂਰੀ ਵਿਰਾਸਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਧੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੁਣ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਗੇਰਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ ਹੈ।

ਕੈਮਰੂਨ ਅਤੇ ਗਿੰਨੀ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਪਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਕੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਐਰਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੰਮ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ।

ਸੈਲੀਬ੍ਰੀਟੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਸਾਧਵੀ - ਕਾਰਖੋਰਟ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇੰਗਲਾਈਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਦੀ ਹੈ ਟਰੇਨਿੰਗ

ਚਿਤਿਸ਼ਾਨ ਯੋਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਤਿਆਤਮ ਗੁਰੂ ਸਵਾਹੀ ਅਨੰਦੀ ਸਰਸਵਤੀ ਨੂੰ ਇੰਡੀਆ ਇੰਟਰਨੈੱਸ਼ਨਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ 25 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਦਸਵੇਂ ਕੌਮੀ ਅੱਡੇ ਮਹਿਲਾ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਨੰਦੀ ਸਰਸਵਤੀ ਦੇਸ਼ ਭਰਵਿਚ ਕਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਈ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਬੈਸਟ ਫੀਮੇਲ ਸੈਂਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਆਨੰਦੀ ਸਰਸਵਤੀ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਗਲੋਰ ਦੇ ਕੋਲ ਇਕ ਜਵੇਲਰੀ ਸਾਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ



ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਪਰਿਣਿਆਤ ਸੁਭਾਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਮੁਖੀ ਮੋਹਨ ਭਾਗਵਤ ਅਤੇ



ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਮਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਨੰਦੀ ਸਰਸਵਤੀ

ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਡਰਨ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਨੋਖੀ ਭਿਖਾਰਨ ਜਿਸਨੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ 25 ਲੱਖ ਦਾਨ

85 ਸਾਲ ਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਕਮਰ ਵਾਲੀ ਐਮ. ਵੀ. ਸੀਤਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਾਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਵਧਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਮਰਥ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੈਸੂਰਨਗਰ ਦੇ ਕੋਲ ਵਾਨਤੀਕੋਪਾਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਨ ਅੰਜਨੇਆ ਸਵਾਹੀ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਲੰਗੀ। ਇਸ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਭੰਘਾ ਜੁਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਦੇਖਾਲ ਕਰਨੀ ਆਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਨਹਾਉਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਵਿਚ ਮਦਰ ਕਰਨੀ।

ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਢਾਈ ਲੱਖ

ਇਸ ਸਾਲ ਉਸਨੇ ਗਣੇਸ਼ ਉਤਸਵ ਤੇ ਮੰਦਰ ਨੂੰ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਾਲ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮੰਦਰ ਦੇ ਟੱਕਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਢਵਾ ਕੇ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਸੀਤਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਵੈਰੇ ਕੁੱਲ ਮਿਲ

ਕੇ 2.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪੈਸੇ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਹਨ੍ਮਾਨ ਜੈਅਤੀ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵੰਡਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ



ਸੀਤਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇ ਦਾਨ ਦੀ ਖਬਰ ਜਨਤਕ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਆ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਭੀਖ ਦੇ ਲਈ ਮੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਂਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਨਕ ਐਮ.ਐਲ. ਏ. ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ, ਮੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭੀਖ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੀਤਾ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਡਰਨ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

13000 ਮੀਲ ਸਫ਼ਰ ਕਰਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਚੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਾਰਗਜ਼ ਦਾ ਕਚਰਾ!

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਨਾਰਫੋਲ ਕਾਉਂਟੀ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਚੌਂਦੀ ਕਾਗਜ਼ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗਿੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸੁੱਕਾ ਕਚਰਾ ਅੱਗੇ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੀਬ 38000 ਟਨ ਕਚਰਾ ਉਥੋਂ 13 ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਲ ਦੁਰ ਚੀਨ ਭੇਜਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਇਸ ਕਚਰੇ ਨੂੰ ਰੀਸਾਈਕਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਸਹੂਲਤ ਇਸ ਕਾਉਟੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ 41 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਕਿੰਗਸਿਲ ਦੇ ਕੋਲ ਪਾਸ ਪੇਪਰ ਪਲਾਂਟ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਹੈ।



ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਚ

FREMONT FORD

The Store That Gives You More



New or Used Cars

ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ
ਕਾਰਾਂ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ 'ਤੇ
ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਿਲੋ

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ (ਸੈਮ)

ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ
ਅਤੇ ਮਿਲਣਸਾਰ

39700 Balentine Drive -
Newark, CA 94560



ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ
530-249-2582

Cell : (530) 249-2582

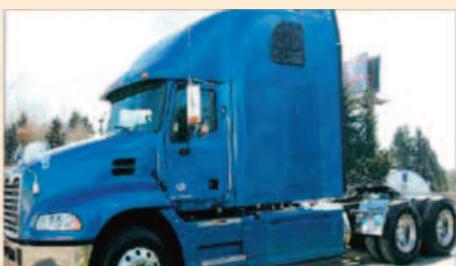
ssingh@fremontford.com
www.fremontford.com



TEC Equipment

Your Best Business Partner

ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ ਅਸੀਂ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਫਾਈਨਾਂਸ ਵੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ



Harjinder Singh Bal

Direct (510) 577-5509

Cell (510) 613-3573

hsingh@tecequipment.com

8099 S Coliseum Way
Oakland, CA 94621

www.tecequipment.com



Moon Indian Cuisine

510-780-9233

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੰਡੀਅਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ



Paul
510-978-7170

Fish Pakora

ਮੱਛੀ ਪਕੋਂਝੇ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੂ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਫੀ,
ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੁਨ ਤੇ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਮੌਕੇ ਸਭ
ਤੁਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਆਈ
ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ
ਸਕਦੇ ਹੋ।



Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਇੰਡੀਅਨ-ਫਿਜੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਸ਼ਲ

ਮੁਨ ਇੰਡੀਅਨ ਕੁਸ਼ਲ (ਹੇਵਰਡ)

600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812
www.moonindiancuisine.net

